Vlaams Parlement

1027 (2016-2017) – Nr. 1
ingediend op 20 december 2016 (2016-2017)

Ontwerp van decreet

houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw

verzendcode: WEL

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet 23
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 31
Advies van de Strategische Adviesraad Welzijn Gezondheid Gezin 37
Advies van de Raad van State 47
Ontwerp van decreet 59

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

a. Huidige toestand: vijf steunpunten

Thans worden in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin[1] (WVG) een aantal steunpunten die zijn opgericht als een vereniging zonder winstoogmerk, erkend en/of gesubsidieerd waaronder:
– het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk;
– het Steunpunt Expertisenetwerken;
– het Steunpunt Jeugdhulp;
– Samenlevingsopbouw Vlaanderen;
– het Vlaams Centrum Schuldenlast.

Het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk wordt gesubsidieerd met toepassing van artikel 19, tweede lid, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk en artikel 39 van het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk.

Het Steunpunt Expertisenetwerken wordt erkend en gesubsidieerd met toepassing van artikel 8, 6°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en het BVR van 13 december 2002 betreffende de erkenning en subsidiëring van een steunpunt voor kennisbeheer en netwerkvorming met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan specifieke subdoelgroepen van personen met een handicap.

Het Steunpunt Jeugdhulp wordt gesubsidieerd met toepassing van artikel 52 van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en artikel 56 van het BVR van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen van de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand.

Samenlevingsopbouw Vlaanderen wordt erkend en gesubsidieerd met toepassing van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk en het BVR van 17 juli 2000 tot uitvoering van het decreet van 26 juni 1991 houdende erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk.

Het Vlaams Centrum Schuldenlast wordt gesubsidieerd met toepassing van artikel 10ter van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast en hoofdstuk Vbis van het BVR van 25 maart 1997 tot uitvoering van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast.

b. Naar een eengemaakte organisatie

In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019[2] wordt het optimaliseren van de afstemming en samenwerking tussen de verschillende steunpunten, ondersteuningsstructuren en expertisecentra die actief zijn binnen het beleids-

[1] Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wordt omschreven in artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.
[2] *Parl.St*. Vl.Parl. 2014-15, nr. 125/1, blz. 63.

domein in het vooruitzicht gesteld. In de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016[3] wordt gesteld dat, met het oog op meer afstemming, efficiëntie en een intersectorale aanpak, de hiervoor genoemde organisaties een traject lopen dat leidt tot meer synergie. De beleidsbrief stelt meer concreet de oprichting van één vzw voorop, die de werking van de vijf steunpunten integreert, met respect voor de historiek en de eigenheid van elk van hen. Het resultaat hiervan moet een sterk, decretaal onderbouwd steunpunt zijn, dat efficiënt en intersectoraal optreedt. De regelgevingsagenda, gevoegd bij voornoemde beleidsbrief, vermeldt dan ook het 'opmaken van een kaderdecreet geïntegreerde werking steunpunten'.

De keuze voor een eengemaakt steunpunt met een intersectorale werking sluit aan bij een cruciale evolutie in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Om aan de toenemende complexiteit – zowel maatschappelijk als in individuele situaties – het hoofd te bieden, is het steeds meer nodig om intersectoraal en horizontaal te werken. Als voorbeelden van initiatieven waarbij meerdere sectoren van voormeld beleidsdomein betrokken zijn, kunnen worden vermeld: de integrale jeugdhulp en de pleegzorg. In het licht van die evolutie is het behoud van steunpunten die zo niet uitsluitend dan toch voornamelijk werkzaam zijn voor één enkele sector, nog moeilijk te verantwoorden.

Ook gelet op de beperkte budgettaire middelen en om die middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten, wordt geopteerd voor één enkel steunpunt ter vervanging van de vijf bestaande steunpunten. Alleen een stevig uitgebouwde organisatie kan in staat worden geacht om op basis van het Vlaamse beleid en van signalen vanuit het werkveld, de samenleving en de wetenschap, op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap het geheel van activiteiten uit te oefenen die in artikel 6 van het ontwerp van decreet worden opgesomd. Vandaar dat de beperkte beschikbare middelen worden geïnvesteerd in één enkele organisatie. Gelet op de expertise die de huidige steunpunten al hebben opgebouwd en op de ervaring die ze al hebben verworven inzake ondersteuning van het werkveld in de sectoren waarin ze werkzaam zijn, ligt het voor de hand dat de organisatie, ontstaan uit de fusie van de huidige steunpunten, prioritair voor erkenning in aanmerking komt, mits ze een ontvankelijke erkenningsaanvraag indient en aan de erkenningsvoorwaarden voldoet. Ook de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG) vindt het ''belangrijk dat de bestaande expertise van elk van de vijf steunpunten niet verloren gaat'' (advies SAR WGG van 2 september 2016, blz. 6, nr. 3.1).

Met de betrokken steunpunten hebben we gezamenlijk een pad gelopen en een conceptueel kader voor de eengemaakte werking door middel van een fusie uitgetekend[4]. De krijtlijnen daarvan lichten we in wat volgt toe. Zij vormen de basis voor het voorliggende ontwerp van decreet dat de erkenning en subsidiëring regelt van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw, hierna 'de organisatie' te noemen.

c. Missie van de eengemaakte organisatie

De organisatie vertrekt van een duidelijke opdracht: welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw ondersteunen. Ze doet dit vanuit zowel een sociaal-maatschappelijke als een psychosociale invalshoek.

De organisatie voert haar opdracht uit door het ondersteunen van beroepskrachten en mensen die zich op informele basis (bijvoorbeeld mantelzorgers, vrijwilligers enzovoort) inzetten om mensen die kwetsbaar in het leven staan optimale onder-

[3] *Parl.St*. Vl.Parl. 2015-16, nr. 506/1, blz. 66.
[4] Zie beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017, *Parl.St*. Vl.Parl. 2016-17, nr. 941/1, blz. 66-67.

steuning te bieden. Dat gebeurt vanuit individuele situaties van mensen én vanuit een structureel maatschappelijk perspectief. Die tweeledige aanpak moet leiden tot een toegenomen kwaliteit van leven van de burger.

De organisatie realiseert deze opdracht in een voortdurende dialoog met de praktijk en rekening houdend met het beleidskader zoals vastgelegd in zijn opeenvolgende meerjarenplannen. Ze doet dat ook proactief en vanuit een autonome positie ten opzichte van wat leeft in de samenleving, bij gebruikers, professionals, organisaties op het werkveld, wetenschap en de overheden.

d. Kenmerken van de identiteit van de eengemaakte organisatie

Vier pijlers typeren de werking van de organisatie:
– een structurele verankering en dus een langetermijnperspectief;
– autonomie;
– een uitvalsbasis op Vlaams niveau;
– nabijheid bij het werkveld.

Dit ontwerp van decreet creëert het fundament voor de structurele verankering van de werking van de organisatie. Deze krijgt doorvertaling in een meerjarenplanning, waarin de overheid en de organisatie overeengekomen resultaatsgebieden en te behalen resultaten vastleggen. Aanvullend op deze structurele, reguliere werking is er, als het budget het toelaat, ruimte voor projectmatige initiatieven.

De tweede pijler staat voor de autonomie van de organisatie, met name het autonoom werken van praktijk, wetenschap, beleid en opleidingen. Dat betekent dat de organisatie geen formele belangenbehartigende of vertegenwoordigende opdrachten namens een sector, sectorale organisaties, praktijkwerkers, cliëntengroepen of de overheid opneemt. Dat laat de organisatie toe om een kritische rol ten aanzien van al deze perspectieven op te nemen. Maar ook om, zowel inhoudelijk als procesmatig, zaken aan te kaarten, initiatieven te nemen en remediëringsvoorstellen te doen die aansluiten bij de beleidsuitdagingen en de uitdagingen van de terreinwerking.

De derde pijler impliceert dat de organisatie haar werking realiseert op een Vlaams, bovenregionaal niveau. Zo verwerft ze de legitimiteit om met een generiek gezag op te treden. Tegelijkertijd kan de organisatie op regionaal niveau werken, in functie van het capteren van regionale noden, uitdagingen en kansen. Dat is noodzakelijk om impulsen te geven aan het stimuleren, ondersteunen en interregionaal afstemmen van 'regionale producten', maar ook om die breder ingang te doen vinden op Vlaams niveau zodat aan structurele oplossingen voor maatschappelijke problemen kan worden gewerkt.

Tot slot ontplooit de organisatie haar werking vanuit de nabijheid bij het werkveld. Dat is daar waar gewerkt wordt met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities.

e. Kernopdrachten van de eengemaakte organisatie

De organisatie focust op zes kernopdrachten:
– opbouw en borging van kennis en expertise;
– deskundigheidsbevordering;
– praktijk- en methodiekontwikkeling;
– dienstverlening;
– beleidsgerichte acties;
– informatie en sensibilisering.

Omwille van de schakelpositie waarop de organisatie zich bevindt, zal zij investeren in het verzamelen, ontwikkelen, onderbouwen en ontsluiten van kennis en expertise. Dat omvat het detecteren van knelpunten, noden, nieuwe trends op het terrein en recente maatschappelijke tendensen en problemen. Om daaruit nieuwe inzichten voor praktijk, onderzoek en/of opleiding te distilleren of een aanzet te geven tot nieuw beleid. De organisatie capteert eveneens expertise die op lokaal of regionaal niveau gegroeid is, zodat deze op een grotere schaal kan renderen. Tot slot ontsluit de organisatie deze kennis actief en proactief voor haar doelpubliek. Ze kan daartoe een breed spectrum aan (innovatieve) kanalen inzetten.

De door de organisatie verzamelde kennis is de bron voor acties die bijdragen tot deskundigheidsbevordering. De organisatie creëert leeromgevingen – waarvoor diverse (innovatieve) invullingen mogelijk zijn – om de deskundigheid van de betrokkenen op het terrein en de kwaliteit van het werk te verbeteren.

Vertrekkende van nieuwe beleidsconcepten, wetenschappelijke of praktijkgestuurde inzichten, noden, trends en knelpunten doet de organisatie aan praktijk- en methodiekontwikkeling. Omdat praktijken en methodieken pas de verwachte effecten inlossen als ze met de nodige zorg geïmplementeerd worden op het terrein, heeft de organisatie een opdracht in het bieden van de nodige ondersteuning bij de implementatie ervan.

In functie van het ondersteunen van personen en organisaties op het terrein, biedt de organisatie ondersteunende dienstverlening aan, zoals geconcretiseerd in de artikelsgewijze bespreking.

De organisatie neemt een aantal beleidsgerichte acties op, zoals verder omschreven in de artikelsgewijze bespreking.

Tot slot heeft de organisatie een opdracht op het vlak van informatie en sensibilisering. Zij zorgt ervoor dat, wanneer aangewezen, aanwezige expertise ruimere maatschappelijke uitstraling krijgt. Via deze sensibiliserende taak kan de organisatie het maatschappelijk debat voeden en thema's of problematieken op de agenda zetten. Ze draagt daarmee bij tot genuanceerde beeldvorming in de brede samenleving. Indien nodig kunnen sensibiliserende acties ook een preventieve impact hebben op de samenleving in haar geheel, of op een specifieke doelgroep in het bijzonder.

f. Werkingsprincipes van de eengemaakte organisatie

De organisatie geeft uitvoering aan haar kernopdrachten via volgende werkingsprincipes:
– consistentie;
– verbindend werken;
– legitimiteit;
– alertheid/dialoog/innovatie;
– participatie.

De organisatie integreert de verschillende fusiepartners die instaan voor ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw tot een consistent geheel. Daarbij blijft er ruimte voor specialismen verdeeld over verschillende thema's en invalshoeken.

De organisatie gaat verbindend te werk. Dat houdt in dat ze zich voldoende kan verplaatsen in de standpunten en werkwijzen van de relevante actoren en dat ze een intersectorale aanpak hanteert. Het betekent ook dat de organisatie aan de slag gaat met en tussen de verschillende perspectieven van praktijk, wetenschap, beleid en opleidingen.

De organisatie verwerft legitimiteit door zich te profileren met een eigen missie, specifieke meerwaarde, positie én opdracht. Ten opzichte van de overheid verwerft de organisatie haar legitimiteit door bij te dragen aan de processen van beleidsontwikkeling en -uitvoering. Voor het terrein situeert de meerwaarde zich in de effectieve ondersteuning van het praktijkniveau. Ten opzichte van de koepels is er de meerwaarde die ontstaat doordat de organisatie het debat inhoudelijk vanuit haar autonome positie kan voeren, wat het aspect belangenbehartiging overstijgt.

In functie van het behouden van haar legitimiteit, neemt de organisatie een alerte houding aan. Ze houdt op elk moment voeling met wat beleid, praktijk, gebruikers, wetenschap, opleidingen en samenleving bezighoudt. Deze houding wordt versterkt door het voeren van een permanente dialoog en een aanpak die gericht is op innovatie en duurzame verbetering van het praktijkaanbod en het beleid.

De organisatie ontplooit haar werking op een participatieve manier met het werkveld, om een maximaal effect te realiseren voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Met 'de organisatie' wordt – zoals al vermeld in de algemene toelichting – bedoeld: de Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw.

'Organisatie' is de meest algemene en neutrale term en wordt verkozen boven de term 'centrum' omdat die laatste term verwarring kan creëren met bijvoorbeeld een voorziening.

'Vlaamse' maakt duidelijk dat de organisatie op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap werkt. De werkzaamheden van de organisatie richten zich bijgevolg ook tot Nederlandstalige organisaties in Brussel-Hoofdstad.

'Ondersteuning' is de meest algemene term die alle ladingen dekt. Hij maakt ook duidelijk dat dit ontwerp van decreet niet de welzijnsbevordering en de samenlevingsopbouw zélf regelt, wél de 'ondersteuning' van andere organisaties of personen die dit doen.

'Welzijnsbevordering' en 'samenlevingsopbouw' zijn de kerndoelstellingen, met duidelijke verwijzing naar zowel de individuele, de collectieve als structurele benadering. Die begrippen vallen niet samen met sectoren (jeugdhulp, maatschappelijk opbouwwerk, algemeen welzijnswerk enzovoort).

De organisatie kan in de plaats van bovenvermelde juridische naam een andere roepnaam gebruiken om haar werking bekend te maken.

Artikel 3

Dit artikel formuleert de missie van de organisatie en is bepalend voor haar identiteit en verdere ontwikkeling. De toelichting bij dit artikel is aanvullend bij de algemene toelichting.

De organisatie levert een bijdrage aan de realisatie van de sociale grondrechten, zoals geformuleerd in artikelen 22 tot en met 24 van de Grondwet (recht op eerbiediging van privéleven en gezinsleven; recht van het kind op eerbiediging van zijn morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit, op vrije meningsuiting enzovoort; recht op menswaardig leven; recht op onderwijs). Deze grondrechten zijn een essentieel onderdeel van een goede kwaliteit van leven.

Het begrip 'kwaliteit van leven' heeft betrekking op het emotioneel welbevinden, de interpersoonlijke relaties, het materieel welbevinden, de persoonlijke ontwikkeling, het lichamelijk welbevinden, zelfbeschikking, sociale inclusie en rechten (de acht domeinen van het leven, beschreven door R.L. Shalock, in diverse publicaties) (zie onder meer: http://test.spagaat.com/schalock_kwaliteit_van_best.html).

De focus van de organisatie is gericht op al wie zich inzet voor burgers in een maatschappelijk kwetsbare positie, binnen het perspectief van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw.

De organisatie ondersteunt actoren die ''al dan niet beroepsmatig'' een antwoord bieden op ''welzijnsproblemen, sociale uitsluiting en maatschappelijke achterstelling''.

De organisatie ''stimuleert complementariteit en de synergie van die praktijken'': dit verwijst naar intersectorale processen en samenwerking tussen actoren. Daarbij wordt vertrokken van duidelijk omschreven en onderscheiden, en daardoor ook complementaire, rollen en opdrachten van de actoren op het werkveld.

De organisatie werkt vanuit ''een nabije opstelling bij het werkveld'': de organisatie zal haar werking ontwikkelen zo dicht mogelijk bij het werkveld, met name daar waar concreet gewerkt wordt met mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie.

Artikel 4

Dit artikel bakent de prioritaire terreinen af, waarop de organisatie haar activiteiten ontplooit en het definieert die terreinen.

De definitie van 'algemeen welzijnswerk' is ontleend aan artikel 2, 1°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk. Weliswaar wordt daarin een uitzondering gemaakt voor de hulp- en dienstverlening die onder de jeugdhulp valt omdat de term 'jeugdhulp' afzonderlijk wordt gedefinieerd.

De definitie van 'jeugdhulp' is gebaseerd op de definities van 'jeugdhulp' en 'jeugdhulpverlening' in artikel 2, 26° en 30°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. De definitie omvat alle bij de integrale jeugdhulp betrokken sectoren ('jeugdhulpaanbieders'), alsook de andere actoren en de processen in het kader van de integrale jeugdhulp (opdrachten van de ondersteuningscentra jeugdzorg en van de vertrouwenscentra kindermishandeling en indicatiestelling en jeugdhulpregie door de toegangspoort). De volgende sectoren zijn door middel van hun jeugdhulpaanbod betrokken: de bijzondere jeugdbijstand, Kind en Gezin, de centra voor leerlingenbegeleiding, het algemeen welzijnswerk, de centra voor geestelijke gezondheidszorg en de sector personen met een handicap.

De definitie van 'maatschappelijk opbouwwerk' is ontleend aan artikel 2, 3°, van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk.

De definitie van 'personen met een handicap' is gebaseerd op de definitie van 'handicap' in artikel 2, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het

intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

De definitie van 'schuldhulpverlening' verwijst naar de dienstverlening die aangeboden wordt door de in de Vlaamse Gemeenschap erkende instellingen voor schuldbemiddeling (OCMW's en erkende CAW's, erkend met toepassing van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast) en door de beroepsgroepen die overeenkomstig artikel VII.115, 1°, van het Wetboek van Economisch Recht aan schuldbemiddeling mogen doen (advocaten, ministeriële ambtenaren, gerechtelijke mandatarissen) (OCMW: Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn; CAW: centrum algemeen welzijnswerk).

De definitie van 'straathoekwerk' verwijst naar het lokale straathoekwerk, dat vandaag ook ondersteund wordt door het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk.

De afbakening van de prioritaire terreinen belet geenszins dat de organisatie in haar werking ook focust op de samenwerking met de actoren buiten de afgebakende terreinen, zoals met de OCMW's en de partners in een lokaal sociaal beleid, de geestelijke gezondheidszorg of de actoren binnen huisvesting, onderwijs, cultuur, tewerkstelling, justitie enzovoort.

Dit artikel geeft ook de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering de prioritaire terreinen van de organisatie verruimt naar andere sectoren en/of organisaties binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Een eventuele verruiming van de terreinen zal gebeuren in overleg met de organisatie en steeds getoetst worden aan de missie, de kernopdrachten en de beschikbare middelen binnen de begrotingskredieten.

Binnen haar werkveld ontwikkelt de organisatie een generiek of specifiek aanbod, intersectoraal waar mogelijk en sectoraal waar nodig.

Artikel 5

De invalshoek 'Vlaamse Gemeenschap' belet niet dat, zoals al aangegeven in de algemene toelichting, de organisatie ook een aanbod kan doen op een regionaal/bovenlokaal niveau, om de nabijheid bij het werkveld te realiseren. Dit betekent niet dat de organisatie zich organiseert met vaste regionale 'antennes', noch dat ze in de plaats treedt van de opdracht van erkende regionale structuren, zoals onder meer de regionale instituten voor samenlevingsopbouw of de regionale structuren die de Vlaamse overheid opzet binnen het beleidsdomein.

De organisatie realiseert haar aanbod in een voortdurende dialoog met de Vlaamse overheid en vertrekkend van het beleidskader dat door die overheid is uitgetekend, maar ook bottom-up vanuit een schakelpositie en een proactief handelen ten opzichte van wat leeft in de samenleving, bij gebruikers, bij professionals en organisaties in het werkveld, bij wetenschappers en bij overheden.

Het laatste lid van dit artikel waarborgt dat de organisatie zich vanuit Vlaanderen kan inschakelen in internationale netwerken.

Artikel 6

Dit artikel somt de kernopdrachten van de organisatie op die de organisatie zal uitvoeren op de terreinen die bepaald zijn in en ter uitvoering van artikel 4, en in samenwerking met de actoren op die terreinen.

Punt 1° geeft de organisatie de opdracht om op permanente basis relevante en betrouwbare kennis te verzamelen, te ontwikkelen, te onderbouwen en te ontsluiten, onder andere via een digitaal kennisplatform. Deze kennisdeling slaat op alle vormen van generieke en thematische kennis: methodieken, praktijkervaringen, juridische aspecten, onderzoek, beleidsgegevens en zo meer. De vermelding van 'registratiegegevens' heeft betrekking op het gebruik van beschikbare registratiegegevens voor de invulling van de hier genoemde kernopdrachten, zoals het verwerken van de gegevens van de gestandaardiseerde registratie van de erkende instellingen voor schuldbemiddeling, en op de ondersteuning bij en medewerking aan de implementatie van beleidsinitiatieven inzake registratie. Dit laatste geldt tot nader order voor de opdrachten waarvoor de Vlaamse Gemeenschap in 2015 al subsidie verleent.

De opbouw van kennis en expertise geeft ook voeding aan de opdrachten vermeld in punten 2° tot en met 6°.

Punt 2° heeft betrekking op alle vormen van leren die de organisatie kan aanbieden: vorming, training en opleiding, intervisie, ervaringsuitwisseling, wisselleren, leertrajecten en zo meer.

Punt 3° omschrijft de opdracht van praktijk- en methodiekontwikkeling rond de kernbegrippen ontwikkelen, borgen, opwaarderen, dissemineren en promoten. Deze praktijk- en methodiekontwikkeling gebeurt samen met de praktijk.

Punt 4° geeft een kader waarbinnen de organisatie een dienstverlenend aanbod kan uitwerken. Dit aanbod kan een open en permanent karakter hebben, bijvoorbeeld een juridische helpdesk rond bepaalde thema's, of ad hoc ingezet worden op maat van de klant, bijvoorbeeld begeleiding van een veranderingsproces binnen een organisatie.

Punt 5° bepaalt dat de organisatie beleidsgerichte acties voert die verschillende vormen kunnen aannemen: dossiervorming, participatie aan adviesraden, formuleren van beleidsadviezen, signaleren van (structurele) problemen in de samenleving, in overleg treden met de Vlaamse Regering, beleidsverantwoordelijken en andere organisaties. Deze acties kunnen gericht zijn aan verschillende bevoegdheidsniveaus of ministers. De beleidsgerichte acties zijn geënt op de praktijk en waar mogelijk verrijkt vanuit onderzoek.

Punt 6° voorziet dat de organisatie ook acties kan opzetten met een preventief en sensibiliserend karakter, gericht op de brede bevolking of op één of meer specifieke doelgroepen, telkens met specifieke aandacht voor mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie. Op basis van de verzamelde kennis en expertise en de realiteit op het werkveld draagt de organisatie ook bij tot een genuanceerde beeldvorming over welzijnsproblemen, sociale uitsluiting en maatschappelijke achterstelling, die uitgaat van verschillende perspectieven.

De Vlaamse Regering kan die kernopdrachten nader regelen.

De organisatie vervult die opdrachten uit eigen beweging. Ze vervult die opdrachten echter ook als dat gevraagd wordt door actoren op het terrein of door de Vlaamse overheid.

Artikel 7

De erkenning van de organisatie geldt voor onbepaalde duur. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de erkenning en voor de intrekking van de erkenning wanneer de organisatie niet meer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet of niet

meewerkt aan het toezicht. Die procedure zal voorzien in de mogelijkheid om een bezwaar in te dienen.

Er wordt geopteerd voor een erkenning van onbepaalde duur omdat het ontwerp van decreet een fusie van vijf bestaande steunpunten beoogt. Voor die steunpunten is in de huidige regelgeving niet bepaald voor hoelang ze worden erkend of gesubsidieerd. Sommige van die steunpunten zijn erkend voor onbepaalde duur (bijvoorbeeld Samenlevingsopbouw Vlaanderen – artikel 9, §5, van het BVR van 7 juli 2000 tot uitvoering van het decreet van 26 juni 1991 houdende erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk). En voor zover sommige steunpunten erkend zijn voor een bepaalde duur, is die duur meermaals verlengbaar (bijvoorbeeld Steunpunt Expertisenetwerken – artikel 5 van het BVR van 13 december 2002 betreffende de erkenning en subsidiëring van een steunpunt voor kennisbeheer en netwerkvorming met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan specifieke subdoelgroepen van personen met een handicap). Het is zeker niet de bedoeling om aan de organisatie, ontstaan uit de fusie van de bestaande steunpunten, minder rechtszekerheid te bieden dan aan die steunpunten zelf.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan de organisatie moet voldoen om erkend te worden en te blijven.

Punt 1° bepaalt de rechtsvorm van de organisatie: een vzw.

Punt 2° legt aan de organisatie op om een intern kwaliteitsbeleid te voeren. De Vlaamse Regering kan dit nader bepalen, aangepast aan de missie en de opdrachten van de organisatie. Het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen is niet van toepassing. Tevens dient de organisatie de principes van deugdelijk bestuur toe te passen. Dit betekent dat bestuurlijke opdrachten worden toevertrouwd op basis van engagement, competenties en profiel. De definitie van 'deugdelijk bestuur' is gehaald uit de memorie van toelichting bij het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector (*Parl.St*. Vl.Parl. 2012-13, nr. 2166/1, blz. 3) en artikel 1, 14°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2000 tot uitvoering van het decreet van 26 juni 1991 houdende erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk.

Punt 3° bepaalt dat in het bestuurslichaam, met name de Algemene Vergadering als hoogste orgaan van de vzw, het perspectief aanwezig moet zijn van zowel de actoren als de gebruikers (conform artikel 2, 10°) van het werkingsterrein van de organisatie (zoals bepaald in en ter uitvoering van artikel 4). Aan deze minimale samenstelling van het bestuurslichaam kunnen onder meer de perspectieven van onderzoek en opleiding worden toegevoegd. Concreet betekent dit dat de organisatie zelf deze personen in de bestuurlijke organen opneemt en dat er geen vertegenwoordigers worden aangeduid door een vereniging of overheid buiten de organisatie om. Hierdoor kan het bestuurslichaam toezien op de realisatie van de missie en de kernopdrachten. Daarnaast kan het de relaties met de stakeholders onderhouden via één of meer adviesorganen.

In de lijn van de autonome positie van de organisatie, die in de algemene toelichting is beschreven, expliceert punt 4° de autonome werking als een erkenningsvoorwaarde. Ze werkt autonoom ten opzichte van de actoren en gebruikers in het werkveld, de wetenschap, de overheden en de onderwijsinstellingen. De term 'gebruiker' is een neutrale term die niet verwijst naar een bepaalde sector. Het kan ook zijn dat een gebruiker niet vrijwillig (niet uit eigen beweging) een beroep doet op dienst-, hulp- of zorgverlening.

De Vlaamse Regering kan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in punten 2° tot en met 4°, nader bepalen. Ze kan aanvullende erkenningsvoorwaarden bepalen met inachtneming van de missie, de kerntaken en de werking van de organisatie die in hoofdstuk 2 worden geregeld.

De bepalingen van hoofdstuk 2 gelden uiteraard ook als erkenningsvoorwaarden.

Artikel 9

Het strategisch meerjarenplan is een dynamisch instrument waarin de organisatie haar integrale visie en strategische planning met betrekking tot haar opdrachten weergeeft. Het woord 'dynamisch' duidt erop dat het plan kan worden aangepast in functie van de wijzigende maatschappelijke tendensen, de noden in het werkveld en de beleidscontext.

Het strategisch meerjarenplan zet de hoofdbeleidslijnen van de organisatie uit over een periode van vijf jaar. De beleidsperiode spoort met de legislatuur van de Vlaamse Regering. De meerjarenplanning is opgebouwd op basis van een algemene omgevingsanalyse waarin naast actuele maatschappelijke en beleidsontwikkelingen ten minste ook het perspectief van het werkveld opgenomen is.

Het strategisch meerjarenplan vormt de basis voor de subsidiëring van de organisatie. Het moet door de Vlaamse overheid worden goedgekeurd. De Vlaamse Regering zal de regels inzake inhoud en eventueel de vorm van het meerjarenplan nader bepalen.

Artikel 10

Dit artikel heeft betrekking op de subsidiëring van de organisatie. Er wordt een jaarlijkse forfaitaire subsidie toegekend op basis van het strategisch meerjarenplan en voor de duur van dat meerjarenplan. De subsidie zal worden verleend in het raam van een overeenkomst die voor de duur van het meerjarenplan wordt gesloten tussen de Vlaamse overheid en de organisatie. De Vlaamse Regering zal nadere regels bepalen met betrekking tot de subsidie (bedrag, wijze van vereffening enzovoort) en de overeenkomst.

Artikel 11

Dit artikel heeft betrekking op het gebruik van de subsidie, op de verantwoording van dat gebruik, op de aanleg van reserves en op het gebruik van die reserves. Daarvoor wordt verwezen naar de regels die daarover bepaald zijn ter uitvoering van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof. Die regels liggen thans vervat in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2013 betreffende de algemene regels inzake subsidiëring.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt in welke gevallen de Vlaamse overheid de subsidie kan verminderen, schorsen of stopzetten.

Het bepaalt eveneens in welke gevallen de Vlaamse overheid tot terugvordering van de subsidie zal moeten overgaan. De subsidie zal worden teruggevorderd in de mate dat de aanwending ervan voor het doel waarvoor ze werd verleend, niet wordt verantwoord (artikel 18, tweede lid, van het bovenvermelde besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2013) en in de andere gevallen die vermeld zijn in artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene

bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

Artikel 13

De Vlaamse overheid kan aan de organisatie als prioritaire partner en in de lijn met de missie en kernopdrachten van de organisatie, tijdelijke opdrachten toevertrouwen die inspelen op onvoorziene behoeften, gebeurtenissen of beleidsontwikkelingen. Hiervoor kunnen dan binnen de beschikbare begrotingskredieten projectsubsidies ter beschikking worden gesteld. Aansluitend bij punt 10 van advies 60.171/3 van de Raad van State wordt verduidelijkt wat onder een project wordt verstaan.

Artikel 14

Dit artikel heeft betrekking op het toezicht op de naleving, door de organisatie, van de bepalingen van het decreet waarvan het ontwerp voorligt, en van de besluiten en overeenkomsten die het uitvoeren.

De personen die het toezicht uitoefenen – dit zijn inspecteurs van Zorginspectie van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – stellen van de vastgestelde inbreuken een verslag op dat bewijswaarde heeft tot het tegenbewijs. Verwijzend naar punt 13 van het advies 60.171/3 van de Raad van State kan met betrekking tot die bijzondere bewijswaarde het volgende worden gesteld. Bewijswaarde tot het bewijs van het tegendeel biedt een uitgebalanceerd evenwicht tussen de zorg voor een doeltreffend handhavingsbeleid en de bescherming van de rechten van de organisatie. De bijzondere bewijswaarde heeft enkel betrekking op de feiten die de inspecteur van Zorginspectie zelf heeft vastgesteld, niet op eventuele gevolgtrekkingen en besluiten die eraan zouden worden verbonden. Wat die inspecteur zelf heeft vastgesteld, wordt geacht inderdaad zo te zijn geweest. Het tegenbewijs, of een voldoende ontkrachting van de waarachtigheid van de opgetekende feiten, kan door de organisatie met alle mogelijke middelen worden aangebracht. Met betrekking tot processen-verbaal leest men in de rechtsleer immers dat ''de toekenning van bijzondere bewijswaarde aan het proces-verbaal van overtreding vraagt om een verplichting tot kennisgeving van een kopie van het proces-verbaal aan de persoon lastens wie geverbaliseerd werd. Het bewijs van de feiten en het daderschap is er hierdoor nog niet; dat moet volgen in de verdere dossierafhandeling.''[5].

En zoals de Raad van State zelf aangeeft, gaat het hier niet om een bepaling in strafrechtelijke context. Zelfs al wordt het principe doorgetrokken naar het bestuursrechtelijke domein, dan kan ook hier worden aangenomen dat het gaat om een rechtmatige uitzondering op de regel dat een proces-verbaal (hier: een verslag van vaststelling) geldt als een loutere inlichting. De gemeenschappen beschikken namelijk onder de geldende bevoegdheidsverdeling over de mogelijkheid om de bewijskracht van processen-verbaal te regelen (artikel 11, derde lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

Overigens kiest de wetgevingspraktijk haast altijd voor een bewijswaarde tot bewijs van het tegendeel. Dit is dus ook het geval in de verschillende decreten met betrekking tot welzijnsmateries (onder andere artikel 72 van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009; artikel 17 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters). De bijzondere bewijswaarde is vereist om ook inbreuken op de regelgeving te kunnen vaststellen, die slechts een

[5] POPELIER P., BILLIET C., VAN AEKEN K. en DEBEN L., Straf- en administratieve sancties in Vlaamse regelgeving. Aanbevelingen voor een sterker handhavingsbeleid. ICW eindrapport 7 december 2009, Interuniversitair Centrum voor Wetgeving, 2009, 277.

relatief korte tijd kunnen worden vastgesteld omdat de voorziening daaraan snel kan verhelpen. Het is dan mogelijk dat aan die inbreuken al verholpen is op het ogenblik dat de overheid een beslissing neemt om die inbreuken te sanctioneren of op het ogenblik dat, na een bezwaar of vervolgens na een beroep tot nietigverklaring tegen de beslissing, over dat bezwaar of dat beroep wordt beslist. Het feit dat op het ogenblik van de definitieve beslissing mogelijk aan de inbreuken is verholpen, neemt niet weg dat er ten tijde van de vaststelling manifeste inbreuken waren. Gelet op het onvermijdelijke tijdsverloop tussen het tijdstip van de vaststelling van de inbreuken en de beslissing tot sanctionering van die inbreuken en op het feit dat in het beslissingsproces ook instanties kunnen tussenkomen die geen deel uitmaken van de Vlaamse overheid (de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers, die bestaat uit personen die niet tot de Vlaamse overheid behoren; de Raad van State), is het vereist dat de inbreuken worden vastgesteld in een verslag met een bijzondere bewijswaarde. Aldus zal dat verslag het nodige gezag genieten bij die externe instanties.

Er is bepaald dat het verslag door Zorginspectie aan de organisatie wordt toegestuurd. Zodoende kan de organisatie bij het verslag haar opmerkingen formuleren alvorens het verslag aan de functioneel bevoegde entiteit voor verdere afhandeling wordt bezorgd.

Artikel 15 tot en met 19

Die artikelen betreffen de opheffing van decretale en reglementaire bepalingen die betrekking hebben op het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, Samenlevingsopbouw Vlaanderen, het Vlaams Centrum Schuldenlast en het Steunpunt Expertisenetwerken (actief rond personen met een handicap).

Artikel 20

Het decreet waarvan het ontwerp voorligt, heeft tot doel de werking van vijf bestaande organisaties (het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, het Steunpunt Jeugdhulp, het Steunpunt Expertisenetwerken (actief rond personen met een handicap), het Vlaams Centrum Schuldenlast en Samenlevingsopbouw Vlaanderen) te integreren door een fusie. Het ligt dan ook voor de hand dat een organisatie die ontstaat uit een fusie van die organisaties en die aan de bepalingen van het decreet en zijn uitvoeringsbepalingen voldoet, conform artikel 7 erkend wordt als de organisatie.

Artikel 21

Dit artikel regelt de overdracht van de financiële reserves waarover de bovenvermelde vijf organisaties beschikken, aan de organisatie die met toepassing van artikel 20 erkend zal worden.

Artikel 22

In de toelichting bij artikel 9 is uiteengezet dat het strategisch meerjarenplan de hoofdbeleidslijnen van de organisatie uitzet over een periode van vijf jaar en dat de beleidsperiode spoort met de legislatuur van de Vlaamse Regering. Gelet op de nog lopende legislatuur van de Vlaamse Regering en ook rekening houdend met de opstart van de nieuwe organisatie moet voor de komende jaren met een of meer plannen voor een kortere duur kunnen worden gewerkt. Aan de Vlaamse Regering wordt de bevoegdheid verleend om voor de periode tot en met 2020 af te wijken van de vijfjarige duur van het strategisch meerjarenplan. Dit zou het bijvoorbeeld voor de organisatie mogelijk maken om voor 2017 een plan voor één jaar in te dienen en voor de volgende jaren een plan voor een duur van drie jaar. Voor de jaren

2021 en volgende zou dan een plan voor de duur van vijf jaar worden ingediend conform artikel 9.

Artikel 23

Dit artikel bevat de inwerkingtredingsbepaling.

C. Adviezen

a. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Bij brief van 25 juli 2016 heeft de SERV laten weten vanuit sociaal-economische invalshoek geen bemerkingen te hebben bij het ontwerp van decreet. De sociale partners zouden hun standpunten vanuit welzijnsgerichte invalshoek meedelen via de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid.

b. Advies van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG)

Volgens het advies van de SAR WGG van 2 september 2016 moet het Vlaamse beleid meer dan ooit de intersectorale kaart trekken en kan het samenbrengen van verschillende steunpunten toelaten dat het sectorale beleid meer en beter wordt afgetoetst aan en afgestemd op ontwikkelingen in andere sectoren. De SAR WGG meent dan ook dat de samenwerking en de doorgedreven integratie van diverse steunpunten tot één enkel steunpunt een goede beleidsoptie is.

Volgens de SAR WGG kan het samenbrengen van verschillende steunpunten de efficiëntie verhogen, al zal de uitdaging erin bestaan om maximaal samen te brengen wat gemeenschappelijk kan worden gedaan (onder andere huisvesting en secretariaat) en om tegelijk het specifieke van elk steunpunt voldoende speelruimte te laten om zo te komen tot één sterk steunpunt met eenheid én verscheidenheid. Omdat het belangrijk is dat het eengemaakte steunpunt ondersteuning aan de professionals biedt vanuit de verschillende doelgroepen, thema's en methodieken, zou er werk moeten worden gemaakt van een eengemaakte visie op alle thema's, methodieken en doelgroepen waarover thans expertise wordt ontwikkeld, zonder dat daarbij de bestaande expertise van elk van de huidige steunpunten verloren gaat. De SAR WGG verwacht dat voorliggende fusiebeweging een eerste stap is naar verdere integratie, maar vindt het jammer dat sommige sectoren, thema's en expertisecentra daarin niet meegenomen zijn.

Omdat het eengemaakte steunpunt beroepskrachten en personen die zich op informele basis inzetten in de verschillende sectoren, moet ondersteunen en het zelf geen hulpverlening verstrekt, vindt de SAR WGG de omschrijving 'Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw' misleidend en stelt hij de omschrijving 'Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnswerk en samenlevingsopbouw' voor.

Ook in de missie en opdracht zou de focus verlegd moeten worden van hulpverlening naar het ondersteunen van voormelde personen. De opdracht omvat trouwens meer dan het ondersteunen van praktijkontwikkeling; ze omvat ook het verbinden van praktijkontwikkeling met een visie die de kwaliteit van leven van mensen bevordert vanuit een holistisch mensbeeld. De werking van het steunpunt zou nauw moeten aansluiten bij de een aantal opgesomde principes (vermaatschappelijking van zorg, inclusie enzovoort). Het steunpunt moet aan visieontwikkeling doen en sterk innovatief zijn.

Het eengemaakte steunpunt moet ook het beleid inspireren, waarbij het gebruikers- en burgerperspectief voorop moet staan.

Het eengemaakte steunpunt zal nood hebben aan een duidelijke beheersstructuur met deskundigen uit het werkveld en uit de wetenschappelijke wereld die een brede kijk hebben op de verschillende noden in de sectoren, die transversaal kijken en zorgen voor eenheid in visie. Die structuur moet gericht zijn op integrale zorg en ondersteuning die verder reikt dan de sectoren waarin de huidige steunpunten actief zijn.

De SAR WGG acht het belangrijk dat de financiering hoofdzakelijk bestaat uit structurele middelen. Als binnen het eengemaakte steunpunt efficiëntiewinsten worden geboekt, zouden die moeten worden aangewend voor innovatie.

Repliek:

De SAR WGG is het fundamenteel eens met de keuze voor een eengemaakt steunpunt. Inleidend leest men: ''De raad is van mening dat de samenwerking én doorgedreven integratie van diverse steunpunten tot één enkel steunpunt een goede beleidsoptie is.''.

De SAR WGG signaleert bijkomend dat hij verwacht dat de fusie een eerste stap is. Ter zake kan worden bevestigd dat binnenkort voor de geestelijke gezondheidszorg eveneens gesprekken worden opgestart om te komen tot meer synergie in de ondersteuningsstructuren[6].

Waar de SAR WGG signaleert dat de titel en ook de missie en opdrachten misleidend zijn geformuleerd, en daarvoor een aanpassing suggereert, lijkt dat op een misverstand te berusten, zoals hierna wordt toegelicht.

Als in de titel sprake is van welzijnsbevordering in plaats van welzijnswerk, dan is dat omdat de term 'welzijnswerk' – dat geldt overigens ook voor 'sociaal werk' – maar een deel van het actieterrein van het toekomstige eengemaakte steunpunt dekt. Die beperking inschrijven, zou net misleidend zijn.

Ook de suggestie dat de tekst teveel open zou laten dat het steunpunt zelf aan hulpverlening doet, valt moeilijk te plaatsen. Artikel 3 van het ontwerp is daarin duidelijk lijkt ons (eigen cursivering): ''De organisatie levert *een bijdrage* aan een sociaal rechtvaardige en duurzame samenleving die voor elke burger de grondrechten garandeert en een goede kwaliteit van leven nastreeft. *Daarvoor ondersteunt ze de praktijk van actoren* die, al dan niet beroepsmatig, een individueel, collectief en structureel antwoord bieden op welzijnsproblemen, sociale uitsluiting en maatschappelijke achterstelling om de levenskwaliteit te bevorderen van personen die zulke problemen hebben of zich in een dergelijke situatie bevinden. *De organisatie stimuleert de complementariteit en de synergie van die praktijken vanuit een opstelling bij het werkveld*. Vanuit een *autonome positie* verbindt ze die *praktijk* met onderzoek en opleiding, met organisaties en samenwerkingsverbanden, met de overheden en met de bredere samenleving.''.

Door die formulering komt de tekst bovendien tegemoet aan de bekommernis van de SAR WGG dat het erop aan zal komen ''de praktijkontwikkeling te verbinden met een visie die de kwaliteit van leven van mensen bevordert vanuit een holistisch mensbeeld.''.

[6] Zie beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017, *Parl.St.* Vl.Parl., 2016-2017, nr. 941/1, blz. 67.

Waar de SAR WGG bepleit dat innovatie en gebruikersparticipatie deel uitmaken van de opdracht van het eengemaakte steunpunt, menen wij dat die aspecten zeker in het ontwerp van decreet aanwezig zijn (onder meer in artikel 6, eerste lid, 3°, en artikel 8, eerste lid, 3°). De aanpak via een meerjarenplan dat expliciet geldt als een 'dynamisch instrument', staat garant voor een concretisering van de opdrachten op maat van (nieuwe) beleidsevoluties.

Wat de subsidiëring betreft, zal het gros van de financiering inderdaad, zoals gevraagd door de SAR WGG, bestaan uit structurele middelen. Wanneer projectgelden bijkomend worden vrijgemaakt, zal de finaliteit daarvan (eindig of recurrent) steeds duidelijk zijn.

Het bovenstaande in ogenschouw genomen, blijkt het voorliggende ontwerp van decreet te voldoen aan de opties die de SAR WGG als belangrijk naar voren schuift. Het advies van de SAR WGG geeft bijgevolg geen aanleiding tot een aanpassing van het ontwerp van decreet.

c. Advies van de Raad van State

Op 26 oktober 2016 heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, advies 60.171/3 uitgebracht.

De Raad van State (advies, punt 3) kan niet uitsluiten dat sommige van de opdrachten van het eengemaakte steunpunt (nl. opbouw en borgen van kennis en expertise, ontwikkelen van methodieken, organiseren van opleidingen en aanbieden van ondersteunende diensten) economische activiteiten zouden kunnen uitmaken die door andere dienstverleners zouden kunnen worden verricht. Mocht het om economische activiteiten gaan, dan zou het subsidiëren van de organisatie kunnen worden beschouwd als staatssteun die bij de Europese Commissie moet worden aangemeld. Volgens de Raad verdient het dan ook aanbeveling het ontwerp aan te melden bij de Europese Commissie.

Aan die aanbeveling van de Raad wordt geen gevolg gegeven. Artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie definieert 'staatssteun' als ''steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, (…), voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt''. Als 'onderneming' wordt beschouwd, ''elke eenheid die een economische activiteit uitoefent, zijnde een activiteit die erin bestaat goederen of diensten op een markt aan te bieden'' De uitoefening van overheidsgezag vormt geen economische activiteit: ''Een entiteit kan worden geacht bij haar handelen overheidsgezag uit te oefenen wanneer de betrokken activiteit tot de kerntaken van de Staat behoort of die wegens haar aard, doel en de regels waaraan zij is onderworpen, met die taken verband houdt.''.

Globaal genomen bestaat de decretale opdracht van het eengemaakte steunpunt erin de Vlaamse overheid te ondersteunen bij het voeren van haar beleid in sommige sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin om de sociale grondrechten te helpen realiseren en om de kwaliteit van de dienstverlening aan de gebruikers – en bijgevolg ook de levenskwaliteit van die gebruikers – te helpen verbeteren. Het betreft sectoren die zich richten tot mensen in een kwetsbare positie. Meer bepaald gebeurt die ondersteuning door vanuit de nabijheid met het werkveld (terrein) noden, problemen en nieuwe maatschappelijke tendensen te detecteren en te capteren, ze te bestuderen en daaruit nieuwe inzichten en oplossingsvoorstellen te distilleren om die inzichten/voorstellen vervolgens aan te wenden bij de advisering van en de medewerking aan het overheidsbeleid betreffende die sectoren, bij het ondersteunen van de actoren (hulpverleners) die in die sectoren werkzaam zijn, met kennis, praktijken en methodieken en bij informeren en

sensibiliseren van de bevolking of van specifieke doelgroepen met betrekking tot het beleid dat in die sectoren wordt gevoerd. De organisatie moet bij het vervullen van haar decretale opdracht vertrekken zowel van signalen vanuit onder meer het werkveld (terrein) en de samenleving als van het beleid van de Vlaamse overheid. Ze moet haar opdrachten vervullen in samenwerking met de actoren op het werkveld en met de overheid. Dat veronderstelt dat ze een permanente dialoog met de praktijkwerkers onderhoudt en tegelijkertijd rekening houdt met het uitgetekende overheidsbeleid. Daarnaast moet ze voeling houden met gebruikers, wetenschappers en academici. De organisatie moet in staat zijn op regionaal, bovenregionaal en Vlaams niveau te werken en ze moet een intersectorale aanpak hanteren.

De verschillende onderdelen van het globale takenpakket van het eengemaakte steunpunt kunnen, gelet op de wijze waarop dat takenpakket moet worden uitgevoerd, bezwaarlijk van elkaar worden afgescheiden. Hoe dan ook zijn de onderdelen die volgens de Raad van State in een verder doorgedreven redenering economische activiteiten zouden kunnen uitmaken, te beschouwen als eerder bijkomstige deeltaken in het licht van dat globale takenpakket van het eengemaakte steunpunt. Het eengemaakte steunpunt vormt dan ook een schakel tussen de Vlaamse overheid en het werkveld. Het valt moeilijk in te zien welke andere organisatie uit een EU-lidstaat interesse zou hebben om dat takenpakket te vervullen en die positie in te nemen.

Overigens heeft de Raad van State in een recent verleden zelf geoordeeld dat sommige verenigingen, waaronder het Vlaams Centrum voor Schuldenlast veeleer te beschouwen zijn als een gedecentraliseerde overheid of minstens als een vereniging waaraan overheidstaken zijn toegewezen[7] en niet onder de toepassing van de Dienstenrichtlijn vallen omdat de door hen verstrekte diensten niet economisch zijn. Nu heeft het Vlaamse Centrum Schuldenlast, dat bij de fusieoperatie voor het eengemaakte steunpunt betrokken is, vergelijkbare opdrachten als het eengemaakte steunpunt (opbouwen van expertise rond de preventie en remediëring van schuldenproblemen; bieden van permanente vorming en inhoudelijke ondersteuning aan personen die aan schuldbemiddeling doen; ontwikkelen van programma's rond de preventie van schuldenproblemen; kwaliteitsbevordering en -bewaking bij de erkende instellingen voor schuldbemiddeling; efficiënte en effectieve informatieverstrekking rond schuldbemiddeling; formuleren van beleidsaanbevelingen rond schuldenlast[8]). Het valt niet in te zien waarom de kwalificatie als niet economisch, die de Raad van State heeft gegeven aan het globale takenpakket van het Vlaams Centrum schuldenlast, niet (meer) zou kunnen worden geven aan het vergelijkbare globale takenpakket van het eengemaakte steunpunt.

Volgens het ontwerp van decreet kan slechts één organisatie worden erkend en zal de organisatie die ontstaat uit de fusie van vijf bestaande steunpunten worden erkend, mits ze voldoet aan de voorwaarden, gesteld in het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten. De Raad merkt daarbij op dat het erkennen (en subsidiëren) van slechts één organisatie juridisch aanvaardbaar is voor zover daar een afdoende verantwoording voor bestaat (advies, punt 4.1). Voorts zouden, volgens de Raad, ook andere organisaties dezelfde taken kunnen vervullen en zouden de rechten van die andere geïnteresseerde organisaties niet op onevenredige wijze mogen worden aangetast. Een erkenningsprocedure waarbij meerdere organisaties een aanvraag kunnen indienen, zou dan meer in overeenstemming zijn met het gelijkheidsbeginsel. De Raad beveelt aan om ofwel zulke erkenningsprocedure

[7] Raad van State, advies 59.000/1/3 van 25 maart 2016 over een voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, *Parl. St*. Vl.Parl. 2015-16, nr. 773/1, blz. 203.

[8] Artikel 10ter, §1, 3°, van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast.

op te nemen ofwel op een meer overtuigende wijze te verantwoorden waarom één organisatie wordt erkend wanneer ze aan de erkenningsvoorwaarden voldoet (advies, punt 4.2).

Om aan die opmerkingen van de Raad tegemoet te komen, wordt onder punt b van de algemene toelichting geargumenteerd waarom slechts één organisatie wordt erkend en gesubsidieerd en waarom de erkenning prioritair kan worden verleend aan de organisatie, ontstaan uit de fusie van vijf bestaande steunpunten.

Voorts zouden, volgens de Raad, met een zekere regelmaat andere verenigingen in de gelegenheid moeten worden gesteld om in aanmerking te komen voor een erkenning als 'de organisatie', wat door een erkenning van onbepaalde duur vrijwel onmogelijk wordt gemaakt. De Raad beveelt aan om in het ontwerp te voorzien in een erkenning van bepaalde duur zodat na verloop van tijd andere kandidaten de kans krijgen om te worden erkend (advies, punt 4.2).

Onder artikel 7 wordt als antwoord op die opmerking toegelicht waarom voor een erkenning van onbepaalde duur wordt geopteerd.

Volgens de Raad zou de opdracht die in 'een aantal bepalingen' aan de Vlaamse Regering wordt verleend om 'nadere regelen' te bepalen, moeten worden gepreciseerd, wat het voorwerp ervan betreft (advies, punt 5). Volgende bepalingen worden blijkbaar geviseerd:

- artikel 6, derde lid: de Vlaamse Regering kan de opdrachten van de organisatie, vermeld in artikel 6, eerste lid, nader bepalen. Het betreft hier de bevoegdheid om de opdrachten die expliciet beschreven zijn, te concretiseren;
- artikel 8, tweede lid: de Vlaamse Regering kan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 8, eerste lid, 2° tot en met 4°, nader bepalen. Het betreft hier de bevoegdheid om expliciet omschreven erkenningsvoorwaarden te concretiseren;
- artikel 9, derde lid: de Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het strategisch meerjarenplan. Wat een strategisch meerjarenplan is en wat het dient te bevatten, wordt in grote lijnen beschreven in het eerste en tweede lid van artikel 9;
- artikel 10: De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de (subsidie-) overeenkomst en de subsidie, met behoud van de toepassing van artikel 11 en 12. Uit artikelen 10, 11 en 12 blijkt al dat binnen de beschikbare begrotingskredieten aan de erkende organisatie een jaarlijkse forfaitaire subsidie wordt verleend voor de duur van het meerjarenplan, alsook hoe de subsidie moet worden aangewend, hoe over die aanwending verantwoording wordt afgelegd en in welke gevallende subsidie kan worden verminderd, geschorst, stopgezet of teruggevorderd. Wat de subsidieovereenkomst betreft, wordt al bepaald tussen welke partijen ze wordt gesloten en voor welke duur. Daarnaast wordt bepaald dat het meerjarenplan deel uitmaakt van de overeenkomst. Er is dus een duidelijk afgelijnd kader waarbinnen de Vlaamse Regering de nadere regels voor de overeenkomst en voor de subsidie zal bepalen;
- artikel 13: de Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de subsidiëring van projecten. Conform de opmerking, geformuleerd in punt 10 van het advies van de Raad, zal in artikel 13 de aard van de projecten worden verduidelijkt, waardoor de delegatie aan de Vlaamse Regering wordt gepreciseerd;
- artikel 22: de Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor het door haar goed te keuren plan dat als basis dient voor de subsidiëring van de organisatie. Die delegatie is vergelijkbaar met de delegatie die aan de Vlaamse Regering verleend wordt door artikel 9, derde lid. Ze heeft hier echter niet noodzakelijk betrekking op een 'meerjarenplan' omdat het plan een kortere duur dan vijf jaar kan hebben en dus ook betrekking kan hebben op slechts één jaar.

Gelet op de contouren waarbinnen de delegaties aan de Vlaamse Regering worden verleend, vereist deze opmerking van de Raad geen aanpassing van de tekst, behalve wat artikel 13 betreft.

Artikel 4, eerste lid, bepaalt dat de organisatie haar aanbod in elk geval ontwikkelt op de zes daarin vermelde terreinen (onder andere het algemeen welzijnswerk); volgens artikel 4, tweede lid, kan de Vlaamse Regering bepalen dat de organisatie haar aanbod ook ontwikkelt op andere terreinen binnen het beleidsdomein WVG. De Raad merkt daarbij op dat de draagwijdte van de tekst onduidelijk is (advies, punt 6). Om elke twijfel over de precieze draagwijdte van artikel 4 weg te werken, verdient het volgens de Raad aanbeveling om in respectievelijk het eerste en het tweede lid van dat artikel toe te voegen dat de organisatie haar aanbod in elk geval 'prioritair' ontwikkelt op de zes daarin genoemde terreinen en dat de Vlaamse Regering die prioritaire domeinen kan uitbreiden.

Aan die opmerking wordt gevolg gegeven.

Bij artikel 10 merkt de Raad op dat de (subsidie)overeenkomst niet meer kan inhouden dan praktische afspraken ter concretisering van de voorwaarden die al bij of ter uitvoering van het decreet worden bepaald (advies, punt 8).

In het BVR ter uitvoering van dit decreet zal de inhoud van de overeenkomst meer concreet worden geregeld, zodat artikel 10 niet moet worden aangepast.

Volgens de Raad zijn artikel 11 en artikel 12, tweede lid, overbodig omdat de daarin vermelde regels uit zichzelf van toepassing zijn en niet nogmaals van toepassing moeten worden verklaard (advies, punt 9).

Aan de suggestie van de Raad om artikel 11 weg te laten en artikel 12 te herformuleren wordt geen gevolg gegeven. Die bepalingen dragen immers bij tot de coherentie van de subsidieregeling die in het ontwerp van decreet vervat ligt. Bovendien kunnen vergelijkbare bepalingen als die in artikel 12 vervat liggen, ook worden aangetroffen in andere decreten (onder andere artikel 20 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters).

Bij artikel 13 adviseert de Raad om de aard van de projecten te omschrijven (advies, punt 10).

Artikel 13 wordt in die zin vervolledigd.

Bij artikel 14 merkt de Raad op dat de Vlaamse Regering bij het organiseren van het toezicht geen maatregelen kan nemen die raken aan grondrechten die krachtens de Grondwet door de wetgever moeten worden geregeld. Aldus zouden op basis van artikel 14, tweede lid, – volgens hetwelk de organisatie de personen, belast met het toezicht, toestaat om ter plaatse de naleving van de in het eerste lid vermelde bepalingen te verifiëren en alle stappen te ondernemen die daarvoor noodzakelijk zijn – geen dwangmaatregelen kunnen worden getroffen (advies, punt 11 en 12).

Nu komt een gelijkaardige bepaling betreffende het toezicht voor in meerdere decreten betreffende het beleidsdomein WVG (onder andere artikel 72 van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009) en heeft de toepassing ervan nog geen aanleiding gegeven tot noemenswaardige problemen. In het ontwerp van decreet wordt trouwens in sancties voorzien als de organisatie niet meewerkt aan de uitoefening van het toezicht (mogelijkheid tot intrekking erkenning of tot maatregelen met betrekking tot de subsidiëring – zie artikel 7 en 12). Het lijkt dan ook niet no-

dig te voorzien in dwangmaatregelen die kunnen worden toegepast door personen, belast met het toezicht.

Volgens artikel 14, derde lid, hebben de verslagen die de personen, belast met het toezicht, opmaken van hun vaststellingen, bewijskracht – te lezen als 'bewijswaarde' – tot het tegenbewijs. De Raad adviseert om voor die bijzondere bewijswaarde, die een uitzondering vormt op de algemene regel dat een verslag geldt als een loutere inlichting, een verantwoording op de nemen in de memorie van toelichting (advies, punt 13).

De toelichting bij artikel 14 is in dat opzicht aangevuld.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder de organisatie: de Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw.

Hoofdstuk 2. Missie en kernopdrachten

Art. 3. De organisatie levert een bijdrage aan een sociaal rechtvaardige en duurzame samenleving die voor elke burger de grondrechten garandeert en een goede kwaliteit van leven nastreeft. Daarvoor ondersteunt ze de praktijk van actoren die, al dan niet beroepsmatig, een individueel, collectief en structureel antwoord bieden op welzijnsproblemen, sociale uitsluiting en maatschappelijke achterstelling om de levenskwaliteit te bevorderen van personen die zulke problemen hebben of die zich in een dergelijke situatie bevinden. De organisatie stimuleert de complementariteit en de synergie van die praktijken vanuit een nabije opstelling bij het werkveld. Vanuit een autonome positie verbindt ze die praktijk met onderzoek en opleiding, met organisaties en samenwerkingsverbanden, met de overheden en met de bredere samenleving.

Art. 4. De organisatie ontwikkelt haar aanbod in elk geval op het terrein van het algemeen welzijnswerk, de jeugdhulp, het maatschappelijk opbouwwerk, het straathoekwerk, de schuldhulpverlening en de ondersteuning van personen en organisaties die personen met een handicap ondersteunen buiten de jeugdhulp.

In het eerste lid wordt verstaan onder:

1° algemeen welzijnswerk: de psychosociale hulp- en dienstverlening die ter beschikking staat van alle personen van wie de welzijnskansen bedreigd of verminderd zijn door gebeurtenissen in de persoonlijke levenssfeer, door

problemen ten gevolge van gebeurtenissen in een context van criminaliteit of door problemen van meervoudige kwetsbaarheid ten gevolge van een proces van sociale uitsluiting, met uitzondering van de hulp- en dienstverlening die onder de jeugdhulp valt;

2° jeugdhulp: de vraaggestuurde hulp- en zorgverlening die zich richt tot minderjarigen, of tot minderjarigen en hun ouders, hun opvoedingsverantwoordelijken of personen uit hun leefomgeving en die wordt aangeboden met toepassing van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, met inbegrip van de indicatiestelling en de jeugdhulpregie die worden verricht door de toegangspoort, vermeld in artikel 2, §1, 52°, van het voormelde decreet, en de opdrachten die worden uitgevoerd door de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het voormelde decreet;

3° maatschappelijk opbouwwerk: het op methodische en intentionele wijze met en door de bevolking bevorderen van het op het welzijn gerichte functioneren van de samenleving als zodanig door omstandigheden, structuren en relaties te scheppen die bijdragen tot een grotere participatie en integratie in het maatschappelijk leven;

4° personen met een handicap: personen met een langdurig en belangrijk participatieprobleem dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren;

5° schuldhulpverlening: de dienstverlening die wordt aangeboden met toepassing van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling;

6° straathoekwerk: op methodische en intentionele wijze contact leggen met sociaal uitgesloten mensen door in hun leefwereld te werken, gericht op de realisatie van een kwaliteitsvol bestaan en sociale grondrechten.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat de organisatie haar aanbod ook ontwikkelt op andere terreinen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin die ze aanwijst.

Art. 5. De organisatie kan haar aanbod zowel op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap als op een bovenlokaal niveau organiseren.

Bij de organisatie van haar aanbod vertrekt de organisatie zowel van het beleid van de Vlaamse overheid als van signalen vanuit het terrein, de samenleving of de wetenschap.

De organisatie engageert zich in internationale netwerken.

Art. 6. De organisatie vervult, in samenwerking met de actoren op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, de volgende kernopdrachten:

1° opbouw en borging van kennis en expertise: de organisatie verzamelt, ontwikkelt, onderbouwt en ontsluit relevante kennis, expertise en registratiegegevens op het vlak van praktijk, beleid en onderzoek;

2° organisatie van contexten en processen die het leren bevorderen van personen en organisaties die werken op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, om hun deskundigheid te verhogen en de kwaliteit van hun hulp- en dienstverlening te verbeteren;

3° praktijk- en methodiekontwikkeling: de organisatie ondersteunt de ontwikkeling van nieuwe praktijken en methodieken, de borging en opwaardering van bestaande praktijken en methodieken en de verspreiding en de implementatie ervan. De organisatie promoot de maatschappelijke relevantie van die praktijken;

4° dienstverlening: de organisatie levert ondersteunende diensten aan personen en organisaties die werken op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid;
5° beleidsgerichte acties: de organisatie levert beleidswerk ten aanzien van overheden, organisaties en instanties. Beleidsgerichte acties zijn gebaseerd op behoeften en knelpunten in de praktijk op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid;
6° informatie en sensibilisering: de organisatie ontwikkelt en ondersteunt informerende en sensibiliserende acties, met inbegrip van preventieve acties, die gericht zijn op de brede bevolking of op een of meer specifieke doelgroepen, met specifieke aandacht voor de meest kwetsbaren, en ze draagt bij tot een genuanceerde beeldvorming over behoeften en problemen in de samenleving.

De organisatie vervult de opdrachten, vermeld in het eerste lid, uit eigen beweging of op verzoek van de actoren op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, of van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering kan de opdrachten, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3. Erkenning

Art. 7. De Vlaamse Regering erkent de organisatie voor onbepaalde duur. Ze bepaalt de erkenningsprocedure, alsook de procedure voor het intrekken van de erkenning als de organisatie niet langer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 8, of als de organisatie niet meewerkt aan het toezicht, vermeld in artikel 14.

Art. 8. Met behoud van de toepassing van artikel 3 tot en met 6 voldoet de organisatie, om erkend te worden en te blijven, aan de volgende voorwaarden:
1° opgericht zijn als een vereniging zonder winstoogmerk;
2° een intern beleid voeren over kwaliteit en de beginselen van deugdelijk bestuur toepassen;
3° geleid worden door een bestuurslichaam waarin ook het perspectief van de actoren en de gebruikers op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, aanwezig is;
4° autonoom werken ten opzichte van de actoren en de gebruikers op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, de wetenschap, de overheid en de onderwijsinstellingen.

In het eerste lid wordt verstaan onder:
1° deugdelijk bestuur: de wijze waarop de organisatie de onderlinge samenhang waarborgt van het sturen, beheersen en toezicht houden van de organisatie, gericht op en efficiënte en effectieve realisatie van de doelstellingen, alsook de open communicatie daarover en het afleggen van verantwoording tegenover belanghebbenden;
2° gebruiker: een natuurlijke persoon die al dan niet vrijwillig een beroep doet op dienst-, hulp- of zorgverlening die wordt verstrekt op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid.

De Vlaamse Regering kan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in het eerste lid, 2° tot en met 4°, nader bepalen en aanvullen met inachtneming van de bepalingen van hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 4. Subsidiëring

Art. 9. Om in aanmerking te komen voor de subsidie, vermeld in artikel 10, moet de organisatie beschikken over een door de Vlaamse Regering goedgekeurd

strategisch meerjarenplan voor een periode van vijf jaar, dat een opgave van de resultaatsgebieden en de te behalen resultaten bevat. Het meerjarenplan vertrekt van een omgevingsanalyse waarin een beeld wordt gegeven van de behoeften die zich aandienen in het kader van de missie en kernopdrachten van de organisatie. Vanuit die omgevingsanalyse legt de organisatie, rekening houdend met de beschikbare middelen, prioriteiten om haar missie en kernopdrachten te realiseren.

In het eerste lid wordt verstaan onder strategisch meerjarenplan: een dynamisch instrument waarin de organisatie de integrale visie en strategische planning weergeeft voor haar opdrachten.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het meerjarenplan.

Art. 10. Binnen de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse Regering aan de organisatie die ze heeft erkend, voor de duur van het meerjarenplan, vermeld in artikel 9, een jaarlijkse forfaitaire subsidie toe. De subsidie wordt verleend in het raam van een overeenkomst die tussen de organisatie en de Vlaamse Regering voor de voormelde duur wordt gesloten en waarvan het meerjarenplan deel uitmaakt. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de overeenkomst en de subsidie, met behoud van de toepassing van artikel 11 en 12.

Art. 11. De regels betreffende de aanwending van de subsidie, betreffende de verantwoording van die aanwending en betreffende de aanleg en de aanwending van reserves, die bepaald zijn ter uitvoering van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, zijn van toepassing op de subsidie, vermeld in artikel 10.

Art. 12. De Vlaamse Regering kan de subsidie verminderen, schorsen of stopzetten als de organisatie:
1° de bepalingen van dit decreet, van de uitvoeringsbesluiten ervan of van de overeenkomst, vermeld in artikel 10, eerste lid, niet naleeft;
2° niet meewerkt aan het toezicht, vermeld in artikel 14.

De Vlaamse Regering beslist tot terugvordering van de subsidie conform artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof en de regels, bepaald ter uitvoering van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Art. 13. Binnen de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering naast de subsidie, vermeld in artikel 10, aan de organisatie een subsidie verlenen om projecten uit te voeren. Ze bepaalt de nadere regels.

Hoofdstuk 5. Toezicht

Art. 14. De Vlaamse Regering organiseert het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit decreet, van de uitvoeringsbesluiten ervan en van de overeenkomst, vermeld in artikel 10, door de organisatie.

De personen die met het toezicht belast zijn, hebben het recht de organisatie te bezoeken. De organisatie stelt aan die personen alle gegevens ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn. Ze staat die personen toe om ter plaatse de naleving van de bepalingen, vermeld in het eerste lid, te verifiëren en alle stappen te ondernemen die daarvoor nodig zijn.

Van hun vaststellingen maken de personen, vermeld in het tweede lid, een verslag op. Het verslag heeft bewijskracht tot het tegenbewijs. Van het verslag wordt een afschrift gestuurd naar de organisatie.

Hoofdstuk 6. Wijzigingsbepalingen

Art. 15. In artikel 2, 5°, van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk, vervangen bij het decreet van 10 juli 2008, worden de woorden "één Vlaams instituut ter bevordering en ondersteuning van het maatschappelijk opbouwwerk en" opgeheven.

Art. 16. In het opschrift van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast, vervangen bij het decreet van 10 juli 2008, worden de woorden "en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast" opgeheven.

Art. 17. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 2006, 10 juli 2008 en 21 juni 2013, wordt hoofdstuk III, dat bestaat uit artikel 10ter, opgeheven.

Art. 18. In artikel 19 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 19. Het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2002 betreffende de erkenning en subsidiëring van een steunpunt voor kennisbeheer en netwerkvorming met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan specifieke subdoelgroepen van personen met een handicap, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 14 december 2007, 7 oktober 2011, 20 juni 2014 en 29 mei 2015, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Art. 20. Conform artikel 7 erkent de Vlaamse Regering de vereniging, opgericht door de vzw Samenlevingsopbouw Vlaanderen, de vzw Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, de vzw Steunpunt Expertisenetwerken, de vzw Steunpunt Jeugdhulp en de vzw Vlaams Centrum Schuldenlast, als de organisatie op voorwaarde dat de vereniging voldoet aan de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 21. De verenigingen, vermeld in artikel 20, dragen de financiële reserves waarover ze beschikken op de datum van inwerkingtreding van dit decreet, integraal over aan de organisatie.

Art. 22. In afwijking van artikel 9 kan de Vlaamse Regering bepalen dat de organisatie tot en met het jaar 2020 wordt gesubsidieerd op basis van een door de Vlaamse Regering goedgekeurd plan dat is opgesteld voor een periode die korter is dan vijf jaar. Ze kan de nadere regels voor dat plan bepalen.

Art. 23. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV
sterk door overleg

Advies

Voorontwerp decreet houdende de regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw

Brussel, 25 juli 2016

.

Adviesvraag: Voorontwerp decreet houdende de regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw

Adviesvrager: Jo Vandeurzen - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangst adviesvraag: 5 juli 2016

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 25 juli 2016

Contactpersoon: Kristel Bogaerts - kbogaerts@serv.be

SERV
sterk door overleg

De heer Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Ellipsgebouw
Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 BRUSSEL

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Kristel Bogaerts kbogaerts@serv.be	SERV_BR_20160725_steunpunt_welzijnsbevordering_kb	25 juli 2016

Voorontwerp decreet houdende de regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw

Mijnheer de minister

De SERV heeft op 5 juli 2016 uw vraag om advies over het “voorontwerp van decreet houdende de regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw” ontvangen.

De SERV heeft vanuit sociaal-economische invalshoek geen bemerkingen bij het voorgelegde voorontwerp van decreet. De sociale partners zullen hun standpunten vanuit welzijnsgerichte invalshoek meedelen via de Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin.

Ik hoop, Mijnheer de Minister, u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend

Pieter Kerremans	Karel Van Eetvelt
administrateur-generaal	voorzitter

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD VOOR HET VLAAMSE WELZIJNS-, GEZONDHEIDS- EN GEZINSBELEID

SARWGG
Strategische Adviesraad
WELZIJN • GEZONDHEID • GEZIN

Advies

Ontwerp van decreet houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw

Brussel, 2 september 2016

Adviesvraag: ontwerp van decreet houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw Adviesvrager: Kies minister of adviesvrager

Ontvangst adviesvraag: 4 juli 2016

Adviestermijn: 30 dagen - verlengd

Goedkeuring raad: 2 september 2016 in consensus

Contactpersoon: Gunter Naets - gnaets@serv.be

Inhoud

Inhoud **41**

Advies **42**

1 Adviesvraag en procedure **42**

1.1 Situering **42**

1.2 Procedure **42**

2 Inzetten op integrale zorg en ondersteuning **42**

3 Opdracht en doel van de eengemaakte organisatie **43**

3.1 Samenbrengen van thema's **43**

3.2 Opdracht van de eengemaakte organisatie **44**

4 Structuur en beheer **45**

5 Financiering **46**

Advies

1 Adviesvraag en procedure

1.1 Situering

De raad ontving op 4 juli 2016 een adviesvraag van Vlaams minister Jo Vandeurzen over het ontwerp van decreet houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw.

In dit ontwerp van decreet wordt een eengemaakte organisatie gecreëerd die de fusie van de volgende bestaande steunpunten vooropstelt: het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, het Steunpunt Expertisenetwerken, het Steunpunt Jeugdhulp, Samenlevingsopbouw Vlaanderen en het Vlaams Centrum Schuldenlast.

1.2 Procedure

De raad besprak deze adviesvraag op de raadsvergadering van 2 september 2016 en keurde er zijn advies in consensus goed.

2 Inzetten op integrale zorg en ondersteuning

De raad roept reeds verschillende jaren op om in Vlaanderen werk te maken van integrale zorg en ondersteuning. In zijn advies van 7 december 2012 stelt de raad: "*De diepgaande wijzigingen die onze samenleving de laatste decennia tekenden, stellen het individu en de samenleving voor bijzondere uitdagingen, zoals het opvangen van de verschuiving in de zorgbehoeften en zorgvragen, het versterken van de informele zorg en sociale cohesie, het meer performant maken van zorg en het realiseren van een toegankelijke en rechtvaardige zorg. Deze uitdagingen dwingen ons op zoek te gaan naar een integraal zorg- en ondersteuningsmodel binnen de context van een zorgende samenleving.*

De raad pleit voor integrale zorg en ondersteuning waar de behoeften, vragen en doelstellingen van de persoon met zorgbehoefte (en zijn naaste omgeving) als uitgangspunt genomen worden. Het nastreven van een goede kwaliteit van leven voor en door elke burger moet de ultieme ambitie zijn van een integrale zorg en ondersteuning. Deze benadering vertrekt vanuit een holistisch mensbeeld"[1].

[1] SAR WGG, Visienota 'Integrale zorg en ondersteuning', 7 december 2012

In het voorliggende advies moet ‘zorg en ondersteuning’ beschouwd worden als een term die ook de verschillende doelgroepen, methodieken en thema’s uit elk van de vijf steunpunten bedoelt in het welzijnswerk en de samenlevingsopbouw. Het bewerkstellingen van integrale zorg en ondersteuning in Vlaanderen betekent onder andere interdisciplinaire en intersectorale actie en samenwerking. Meer dan ooit moet het beleid de intersectorale kaart trekken. Het huidige Vlaamse beleid heeft al goede initiatieven genomen in die richting en het samenbrengen van verschillende steunpunten, zoals in het voorliggende ontwerpdecreet wordt voorgesteld, kan toelaten dat het sectorale beleid meer en beter wordt afgetoetst aan en afgesteld op ontwikkelingen in andere sectoren.

Uiteraard moeten de zorg- en welzijnssectoren zelf ook meer inzetten op intersectorale en interdisciplinaire actie en samenwerking. Er wordt algemeen aangenomen dat er op die manier nog ruime marges zijn om de efficiëntie van het professionele zorg- en ondersteuningssysteem te doen toenemen.

Ook in de opleiding van gezondheids- en welzijnswerkers moet meer aandacht besteed worden aan interprofessionele vorming en aan een intersectorale benadering. Deze thematiek wordt verder beschreven en uitgewerkt in een nieuwe visienota van de raad.[2]

De raad is van mening dat de samenwerking én doorgedreven integratie van diverse steunpunten tot één enkel steunpunt een goede beleidsoptie is.

3 Opdracht en doel van de eengemaakte organisatie

3.1 Samenbrengen van thema’s

Het samenbrengen van verschillende steunpunten kan efficiëntie verhogen. De uitdaging zal er evenwel in bestaan om maximaal samen te brengen wat gemeenschappelijk kan worden gedaan - huisvesting, secretariaat, bepaalde expertiseontwikkeling, heel wat communicatie,… enz. -, maar dat tegelijk het specifieke van waaruit de diverse steunpunten (en de sectoren die ze afdekken) zijn ontstaan ook voldoende speelruimte blijft vinden om zo te komen tot één sterk steunpunt met eenheid én verscheidenheid.

We vragen oog te hebben voor de ondersteuning die vandaag aan de professionals geboden wordt. Het is van belang dat het eengemaakte steunpunt ondersteuning biedt vanuit de verschillende doelgroepen, thema’s en methodieken en niet vanuit de eigen structuren van de huidige vijf steunpunten.

In die zin moet de zoektocht naar het gemeenschappelijke aangemoedigd worden. Het verbinden van de verschillende thema’s, methodieken en doelgroepen kan immers een meerwaarde creëren. Dit vergt een groeiproces waarin werk gemaakt wordt van een eengemaakte visie op alle thema’s, methodieken en doelgroepen waarover vandaag

[2] SAR WGG, Nieuw professionalisme in zorg en ondersteuning als opgave voor de toekomst, 17 december 2015

expertise wordt ontwikkeld. Het is hierbij belangrijk dat de bestaande expertise van elk van de vijf steunpunten niet verloren gaat.

De raad verwacht dat de voorliggende fusie een eerste stap is en dat hiermee de beweging is ingezet naar verdere integratie en een realistisch groeiperspectief.

Het is jammer dat een aantal sectoren, thema's en expertisecentra in de voorliggende fusiebeweging niet meegenomen worden. Afstemming en samenwerking rond geestelijke gezondheidszorg, cultuursensitieve zorg, gezondheidsthema's,… zijn hiervan mogelijke illustraties. Het is duidelijk dat bijvoorbeeld het werk binnen de CAW's ook - complementair - aansluit bij de CGG.

3.2 Opdracht van de eengemaakte organisatie

In het ontwerpdecreet wordt het eengemaakte steunpunt omschreven als 'een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw'. De raad vindt deze omschrijving misleidend. Deze organisatie moet beroepskrachten en mensen die zich op informele basis inzetten in de verschillende sectoren, ondersteunen. Het is voor de raad duidelijk dat deze nieuwe organisatie geen hulpverlening biedt en dus ook niet aan welzijnsbevordering doet. De SAR WGG wenst uitdrukkelijk deze dubbelzinnigheid te vermijden en roept de Vlaamse regering op om niet langer te spreken van 'een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevings-opbouw' maar van '**een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijns-werk en samenlevingsopbouw'**.

- Ook in de 'missie en opdracht' van de eengemaakte organisatie moet de focus verlegd worden van hulpverlening naar het ondersteunen van de praktijk, m.a.w. van professionals en personen die informele zorg en ondersteuning bieden, onafgezien van welke vorm of methodiek ze gebruiken of binnen welke context of organisatie zij zich inzetten voor kwetsbare personen.

  De opdracht is meer dan het ondersteunen van praktijkontwikkeling. Het is ook het verbinden van de praktijkontwikkeling met een visie die de kwaliteit van leven van mensen bevordert vanuit een holistisch mensbeeld. We verwijzen hierbij opnieuw naar de Visienota 'Integrale zorg en ondersteuning' .

  De werking van het steunpunt moet ook nauw aansluiten bij de principes van:
  - vermaatschappelijking van de zorg;
  - inclusie;
  - functioneren en participeren aan de samenleving;
  - het wegwerken van sociale ongelijkheden voor kwetsbare groepen in de maatschappij;
  - het leveren van inspanningen t.a.v. etnisch-culturele minderheden;
  - innovatie;
  - preventie.

  We verwachten dat dit steunpunt de kaders, tools en ondersteuning kan bieden aan het werkveld zodat alle professionals in zorg en ondersteuning deze principes

kunnen toepassen. Het steunpunt moet ook aan visieontwikkeling doen die aansluiting vindt en houdt met betere visies en praktijken op het terrein. Op die manier is het steunpunt belangrijk om de professionalisering/professionaliteit van het werkveld te versterken.

Het steunpunt moet ook sterk innovatief zijn. Zo is het belangrijk om vernieuwende tools uit te werken op basis van ontwikkelingen op het werkveld.

De raad staat achter de keuze om ook “de nabijheid van het werkveld” als kenmerk van de eengemaakte organisatie te benoemen. De organisatie moet haar werking ontplooien vanuit de nabijheid van het werkveld. Het is daar waar rechtstreeks gewerkt wordt met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities. Het is hierbij belangrijk dat het steunpunt haar werking ontplooit op een participatieve manier met het werkveld.

- Het eengemaakte steunpunt moet ook het beleid inspireren. Het Vlaamse beleid heeft nood aan ‘voeding’ vanuit het werkveld en een steunpunt kan dit vanuit een levendig contact met het werkveld aanreiken.
  Het gebruikers- en burgersperspectief moet hierbij voorop staan. Het is daar dat organisaties en instellingen, medewerkers, steunpunt(en)… op de eerste plaats hun reden van bestaan en legitimatie vinden. De raad houdt een krachtig pleidooi voor een ‘bottom up’-benadering. In voorliggende ontwerp van decreet kan deze benadering best sterker naar voren gebracht worden. Dit kan gebeuren door te vertrekken vanuit:
  1. Het gebruikers- en burgersperspectief;
  2. Lokale netwerking (community oriented);
  3. Wat kan vanuit Vlaanderen gebeuren om dat perspectief alle kansen op slagen te bieden?;
  4. Vlaanderen en lokaal (inclusief het steunpunt) moeten samen optreden ten aanzien van de federale instanties.

4 Structuur en beheer

Het eengemaakte steunpunt zal nood hebben aan een duidelijke beheersstructuur waar deskundigen, zowel van het werkveld als vanuit de wetenschappelijke wereld, met of door hun expertise dit steunpunt kunnen ondersteunen. Deze deskundigen moeten uiteraard een breed zicht hebben op de verschillende noden in de sectoren, transversaal kijken, verbinden en zorgen voor eenheid in visie.

De structuur van de organisatie zal ook zo moeten opgezet worden dat integrale zorg en ondersteuning het uitgangspunt is in plaats van de bestaande sectoren waarin de huidige steunpunten vandaag opereren.

De taken van de bestuurders en de kernopdrachten van het nieuwe steunpunt bestaan erin om de verschillende doelstellingen en alle thema’s evenwichtig aan bod te laten komen en voldoende af te toetsen met de stakeholders.

5 Financiering

Om de opdrachten met de huidige mensen en middelen te kunnen blijven doen, zullen intern binnen de nieuwe organisatie afspraken moeten gemaakt worden, zeker gezien de budgettaire ruimte voor het nieuwe steunpunt kleiner is dan de som van de huidige delen. Geboekte efficiëntiewinsten moeten binnen het steunpunt gebruikt worden voor innovatie.

De overheid voorziet de mogelijkheid om projectmatige financiering aan te vragen. Het is voor de raad belangrijk dat het gros van de financiering bestaat uit structurele middelen. De verhouding vaste versus projectfinanciering mag niet wijzingen ten nadele van de vaste financiering. Het moet ook vooraf duidelijk zijn dat wanneer een project of experiment slaagt het na afloop recurrent en structureel wordt.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 60.171/3
van 26 oktober 2016

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw’

Op 28 september 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap 'houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw'.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 18 oktober 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 oktober 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt tot de invoering van een regeling op grond waarvan één vereniging zal worden erkend en gesubsidieerd als de 'Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw' (hierna: de organisatie). De regeling komt in de plaats van vijf specifieke erkennings- en subsidieregelingen waarbij vijf verenigingen zonder winstoogmerk[2] door de Vlaamse Regering zijn erkend en gesubsidieerd. Uit artikel 20 van het ontwerp blijkt dat wanneer die vijf verenigingen overgaan tot de oprichting van één nieuwe vereniging die beantwoordt aan de voorwaarden die zijn gesteld bij het aan te nemen decreet, het die vereniging is die door de Vlaamse Regering zal worden erkend en gesubsidieerd als de organisatie.

2.2. Hoofdstuk 1 van het ontwerp bevat algemene bepalingen, waaronder een definitie van het begrip "organisatie".

Hoofdstuk 2 van het ontwerp betreft de "missie" en de kernopdrachten van de organisatie. Hiervan wordt een algemene omschrijving gegeven (artikel 3) en vervolgens worden zes terreinen vastgelegd waarop de vereniging haar aanbod in elk geval ontwikkelt. De Vlaamse Regering kan bepalen dat het aanbod ook dient te worden ontwikkeld op andere terreinen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (artikel 4). Het niveau waarop de organisatie werkt en de uitgangspunten van het aanbod ervan worden uitgewerkt (artikel 5), alsmede de kernopdrachten van de organisatie (artikel 6).

Hoofdstuk 3 van het ontwerp is gewijd aan de erkenning van de organisatie, die voor onbepaalde duur wordt verleend. De Vlaamse Regering wordt ertoe gemachtigd de procedures van de erkenning en de intrekking ervan te regelen (artikel 7). Tevens worden de erkenningsvoorwaarden vastgesteld, die nader kunnen worden bepaald en aangevuld door de Vlaamse Regering (artikel 8).

Hoofdstuk 4 van het ontwerp heeft betrekking op de subsidiëring, die wordt verbonden aan het beschikken over een door de Vlaamse Regering goedgekeurd meerjarenplan, dat een opgave van de resultaatsgebieden en de te behalen resultaten bevat (artikel 9). De subsidie bestaat enerzijds uit een jaarlijkse forfaitaire subsidie, die wordt toegekend op grond van een overeenkomst die wordt gesloten tussen de organisatie en de Vlaamse Regering en waarvan het

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

[2] Namelijk de verenigingen zonder winstoogmerk Samenlevingsopbouw Vlaanderen, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, Steunpunt Expertisenetwerken, Steunpunt Jeugdhulp en Vlaams Centrum Schuldenlast.

meerjarenplan deel uitmaakt (artikel 10), en anderzijds uit projectsubsidies (artikel 13). De artikelen 11 en 12 regelen de wijze waarop de forfaitaire subsidie moet worden aangewend en die aanwending moet worden verantwoord, alsmede de wijze waarop de subsidie wordt verminderd, geschorst of stopgezet in geval van niet-naleving van de subsidieregels of bij het niet meewerken aan het toezicht. Ook wordt herinnerd aan de regels inzake de terugvordering van subsidies.

Hoofdstuk 5 van het ontwerp bevat de regeling van het toezicht op de naleving van het aan te nemen decreet, zijn uitvoeringsbesluiten en de overeenkomst die wordt gesloten tussen de Vlaamse Regering en de organisatie.

In hoofdstuk 6 van het ontwerp zijn een aantal wijzigingsbepalingen opgenomen.

Hoofdstuk 7 van het ontwerp bevat slotbepalingen, onder meer de regel dat de nieuwe vereniging die wordt opgericht door de vijf reeds genoemde bestaande verenigingen en die voldoet aan de erkenningsvoorwaarden (van rechtswege) wordt erkend (artikel 20) en een bepaling betreffende de overdracht van de reserves van deze vijf verenigingen naar de nieuw opgerichte vereniging (artikel 21).

VORMVEREISTEN

3. Het valt niet geheel uit te sluiten dat sommige van de opdrachten van de gesubsidieerde organisatie economische activiteiten zouden kunnen uitmaken die worden verricht door dienstverleners. De opdrachten van de organisatie betreffen immers activiteiten, zoals de opbouw en het borgen van kennis en expertise, het ontwikkelen van methodieken, het organiseren van opleidingen en het aanbieden van ondersteunende diensten, die mogelijk ook door andere, ook commerciële, aanbieders kunnen worden verricht. In dat geval zou het subsidiëren van de organisatie als staatsteun kunnen worden beschouwd,[3] die in beginsel bij de Europese Commissie dient te worden aangemeld op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU). Dat een bepaalde dienst door de overheid wordt aangemerkt als zijnde van algemeen belang, of dat de actoren die werkzaam zijn op de terreinen waartoe de gesubsidieerde organisatie zich dient te richten, zelf geen economische activiteiten verrichten, sluit niet uit dat de diensten van de gesubsidieerde organisatie zelf die aan die actoren worden aangeboden, economische activiteiten kunnen betreffen.

Mocht worden aangenomen dat sommige taken van de organisatie te beschouwen zijn als economische activiteiten, dan kan de ontworpen regeling niet geacht worden van aanmelding te zijn vrijgesteld om reden dat de subsidiëring is te beschouwen als een vergoeding voor het uitvoeren van openbaredienstverplichtingen. De voorwaarden die daartoe zijn gesteld bij besluit 2012/21/EU van de Europese Commissie van 20 december 2011 ‘betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen’, dat zelf een

[3] Zie over de daartoe vereiste criteria, K. LENAERTS en P. VAN NUFFEL, *European Union Law*, Londen, Sweet & Maxwell, 2011, p. 371-372, nr. 11-020.

gevolg is van het arrest *Altmark* van het Europese Hof van Justitie,[4] zijn klaarblijkelijk niet vervuld.[5]

Gelet op wat voorafgaat verdient het aanbeveling het ontwerp alsnog aan te melden bij de Europese Commissie, te meer gelet op de draconische sanctie die dreigt bij een onterechte niet-aanmelding. Niet aangemelde staatssteun is *per se* onwettig (zelfs indien ze verenigbaar met het recht van de Europese Unie zou kunnen worden verklaard indien ze correct werd aangemeld),[6] en die onwettigheid moet door elke rechter, desnoods ambtshalve, worden opgeworpen,[7] zonder dat de begunstigden van de steun zich op een gewekt vertrouwen kunnen beroepen om de terugbetaling van de steun (met interest) die in dat geval is vereist, te verhinderen.[8] De nationale rechter – in België ook het Grondwettelijk Hof –[9] is bevoegd om vast te stellen of een maatregel als nieuwe staatssteun moet worden aangemerkt en of, indien dat het geval is, die maatregel bij de Commissie moest worden aangemeld alvorens tot uitvoering te worden gebracht.[10]

De Europese Commissie kan echter nog steeds, bijvoorbeeld op grond van een specifieke economische analyse aan de hand van bijkomende informatie die niet in het aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, voorgelegde dossier is opgenomen, oordelen dat de betrokken regeling geen staatssteun is, of minstens – wat enkel zij mag beoordelen –[11] dat ze verenigbaar is met de interne markt in het licht van artikel 107, lid 3, van het VWEU. De Commissie dient daartoe echter eerst in de gelegenheid te worden gesteld (wat precies de *ratio legis* is van de aanmeldingsplicht van artikel 108, lid 3, van het VWEU).

[4] HvJ 24 juli 2003, C-280/00, *Altmark Trans GmbH en Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, *Jur.* 2003, I-07747.

[5] Met name dat de openbaredienstverplichtingen duidelijk zijn afgebakend, de parameters op basis waarvan de compensatie wordt berekend, vooraf op objectieve en doorzichtige wijze zijn vastgesteld, dat de compensatie niet hoger mag zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van openbaredienstverplichtingen geheel of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van die verplichtingen en de voorwaarde dat bij gebrek aan openbare aanbesteding, de noodzakelijke compensatie wordt vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming, die zodanig is uitgerust dat zij aan de vereisten van de openbare dienst kan voldoen, zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitoefening van deze verplichtingen.

[6] HvJ 8 december 2011, C-275/10, *Residex Capital IV*, overweging 28, met verwijzing naar arresten van 21 november 1991, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires en Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, overweging 17, en 27 oktober 2005, *Distribution Casino France e.a.*, C-266/04-C-270/04, C-276/04 en C-321/04-C-325/04, overweging 30.

[7] HvJ 18 juli 2007, C-119/05, *Lucchini*, overweging 61.

[8] HvJ 20 maart 1997, C-24/95, *Alcan*. Zie ook N. DE VOS, "De rol van het Europese en het Belgische vertrouwensbeginsel bij de terugvordering van Europese subsidies en staatssteun", *RW* 2012-13, p. 130-131, nrs. 26 en 30; K. LENAERTS en P. VAN NUFFEL, *o.c.*, p. 377, nr. 11-026.

[9] GwH 7 november 2013, nr. 145/2013, B.2.2.

[10] GwH 6 april 2011, nr. 50/2011, B.12.3.1 tot B.12.3.4.

[11] K. LENAERTS en P. VAN NUFFEL, *o.c.*, p. 373, nr. 11-022.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. Uit het ontwerp blijkt dat slechts één vereniging kan worden erkend en dat de vereniging die ontstaat uit de fusie van vijf bestaande, in artikel 20 van het ontwerp genoemde, verenigingen, uit kracht van het decreet zelf wordt erkend en gesubsidieerd als aan de voorwaarden die daartoe zijn bepaald in het ontworpen decreet en zijn uitvoeringsbesluiten is voldaan.

4.1. Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof[12] blijkt dat het erkennen (en het subsidiëren) van slechts één vereniging niet *per se* in strijd is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet) of met de vrijheid van vereniging (artikel 27 van de Grondwet). Een dergelijke regeling is aanvaardbaar voor zover daar een afdoende verantwoording voor bestaat. Het verdient aanbeveling om deze verantwoording beter tot uiting te brengen in de memorie van toelichting. Nu blijft deze er voornamelijk toe beperkt te verantwoorden waarom vijf bestaande verenigingen zonder winstoogmerk fuseren en de organisatie die eruit voortvloeit zal worden erkend, maar wordt niet verantwoord waarom de nieuwe opdracht slechts door één enkele vereniging kan of moet worden uitgeoefend.

4.2. Zelfs indien kan worden verantwoord waarom slechts één vereniging wordt erkend en gesubsidieerd, neemt dit niet weg dat ook andere organisaties kunnen bestaan of ontstaan die dezelfde taken zouden kunnen vervullen. De rechten van andere geïnteresseerde verenigingen mogen niet op een onevenredige wijze worden aangetast.

In dat licht is een erkenningsprocedure, waarbij meerdere organisaties een aanvraag kunnen indienen, meer in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel. De Raad van State beveelt dan ook aan om een dergelijke erkenningsprocedure op te nemen in de ontworpen regeling of om op een meer overtuigende wijze te verantwoorden waarom één organisatie van rechtswege wordt erkend wanneer ze aan de erkenningsvoorwaarden voldoet.

Voorts zouden met een zekere regelmaat andere verenigingen in de gelegenheid moeten worden gesteld om in aanmerking te komen om als “de organisatie” te worden erkend. Ook al zou op dit ogenblik enkel de vereniging die ontstaat uit de fusie van de vijf betrokken verenigingen voldoende expertise in huis hebben om de taken van de organisatie uit te oefenen, sluit immers niets uit dat in de toekomst andere verenigingen kunnen ontstaan die een gelijkaardige expertise hebben. Door te bepalen enerzijds dat de organisatie “voor onbepaalde duur” wordt erkend (artikel 7 van het ontwerp), en anderzijds de erkenning voor te behouden aan de vereniging die ontstaat uit vijf bestaande verenigingen (artikel 20 van het ontwerp), heeft de aan te nemen regeling als gevolg dat wordt belet dat in de toekomst een andere vereniging als organisatie zou kunnen worden erkend: dit zou enkel nog mogelijk zijn in het geval dat de erkenning van de vereniging die als organisatie is erkend, wordt ingetrokken omdat ze niet langer voldoet aan de voorwaarden om erkend te blijven, of wanneer ze uit eigen beweging haar activiteiten zou staken. Het verdient derhalve aanbeveling het ontwerp aan te passen zodat na verloop van een bepaalde tijd eventuele andere kandidaten de kans krijgen om te worden erkend.

[12] GwH 14 mei 2003, nr. 60/2003, B.3.1 en B.3.2.

5. In verschillende bepalingen van het ontwerp wordt de Vlaamse Regering ertoe gemachtigd om de "nadere regelen" met betrekking tot een bepaalde aangelegenheid vast te stellen.

Ofwel wordt daarmee niets meer beoogd dan wat reeds voortvloeit uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen'. In dat geval is een specifieke machtiging aan de Vlaamse Regering overbodig en dient de genoemde bepaling uit het ontwerp te worden weggelaten.

Ofwel reikt de aan de Vlaamse Regering verleende opdracht verder dan wat uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid voortvloeit, in welk geval het voorwerp ervan dient te worden gepreciseerd.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 4

6. In artikel 4, eerste lid, van het ontwerp wordt bepaald dat de organisatie haar aanbod "in elk geval" op de zes erin aangegeven terreinen ontwikkelt. Het is onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld. Die bepaling laat de mogelijkheid open dat de organisatie zich ook op andere terreinen kan begeven, wat overigens in beginsel ook voortvloeit uit de bij artikel 27 van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van vereniging,[13] maar dan rijst de vraag waarom nog in het tweede lid wordt aangegeven dat de Vlaamse Regering "kan bepalen dat de organisatie haar aanbod ook ontwikkelt op andere terreinen".

Uit de memorie van toelichting blijkt dat de zes in het eerste lid van artikel 4 genoemde terreinen moeten worden beschouwd als "prioritaire" terreinen waarop de organisatie haar activiteiten ontplooit en dat die afbakening van prioritaire terreinen geenszins belet dat de organisatie ook actief is op het vlak van de samenwerking met actoren buiten de afgebakende terreinen. Aldus lijkt artikel 4 van het ontwerp vooral tot doel te hebben de prioritaire terreinen aan te geven waaraan de subsidiëring is verbonden. De machtiging aan de Vlaamse Regering lijkt dan ook zo te moeten worden begrepen dat de Vlaamse Regering die prioritaire terreinen kan uitbreiden. Om elke twijfel weg te werken over de precieze draagwijdte van artikel 4 van het ontwerp, verdient het aanbeveling om in respectievelijk het eerste lid en het tweede lid van dat artikel toe te voegen dat de organisatie haar aanbod in elk geval prioritair ontwikkelt op de zes genoemde terreinen en dat de Vlaamse Regering die prioritaire terreinen kan uitbreiden.

7. In artikel 4, tweede lid, van het ontwerp, dat zoals reeds is opgemerkt strekt tot het verlenen van een machtiging aan de Vlaamse Regering om prioritaire terreinen toe te voegen aan de in het vorige lid bedoelde prioritaire terreinen, wordt weliswaar bepaald dat het moet gaan om terreinen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, maar wordt het geheel aan de Vlaamse Regering overgelaten de opportuniteit en de omvang van deze uitbreiding te

[13] Beperkingen dienen uitdrukkelijk te worden bepaald en te kunnen worden verantwoord.

beoordelen. Aldus beschikt de Vlaamse Regering over een zeer ruime machtiging om het toepassingsgebied van de aan te nemen regeling te bepalen. Het staat aan het Vlaams Parlement om na te gaan of zo een ruime delegatie dient te worden verleend, dan wel of de delegatie aan nadere criteria dient te worden verbonden.

Artikel 10

8. Artikel 10 van het ontwerp bepaalt dat de erin vermelde subsidie wordt verleend in het raam van een overeenkomst gesloten met de Vlaamse Regering, waar het in artikel 9 van het ontwerp bedoelde meerjarenplan deel van uitmaakt. In dit verband moet worden opgemerkt dat de genoemde overeenkomst, gelet op de regels die de uitoefening van de normatieve functie beheersen, niet meer kan inhouden dan praktische afspraken ter concretisering van de voorwaarden die reeds bij of krachtens het aan te nemen decreet worden bepaald.

Artikelen 11 en 12

9. Het is overbodig (en het kan tot verwarring leiden) om regels die uit zichzelf van toepassing zijn, zoals de (relevante) uitvoeringsbepalingen van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011 ‘houdende regeling van de begroting, de boekhouding de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof’, nogmaals van toepassing te verklaren. Artikel 11 van het ontwerp kan dan ook vervallen.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van het tweede lid van artikel 12 van het ontwerp, al zou daar om *a contrario*-redeneringen te vermijden kunnen worden gebillijkt dat wordt bepaald dat de erin bedoelde vermindering, schorsing of stopzetting gebeurt onverminderd de geldende bepalingen inzake de terugvordering van subsidies.

Artikel 13

10. In artikel 13 van het ontwerp dient de aard van de erin bedoelde projecten te worden omschreven.

Artikel 14

11. Er wordt aan herinnerd dat de Vlaamse Regering bij het uitvoeren van de haar verleende machtiging tot regeling van het toezicht op de naleving van het aan te nemen decreet, zijn uitvoeringsbesluiten en de in artikel 10 van het ontwerp bedoelde overeenkomst, geen maatregelen kan nemen die raken aan grondrechten die krachtens de Grondwet door de wetgever dienen te worden geregeld.

12. Luidens artikel 14, tweede lid, van het ontwerp staat de organisatie aan de personen die met het toezicht belast zijn, toe om ter plaatse de naleving van de bepalingen op de naleving waarvan ze toezicht houden, te verifiëren en alle stappen te ondernemen die daarvoor

nodig zijn. Het is onduidelijk wat deze bevoegdheden juist inhouden. In geen geval kunnen op grond van een dergelijk vage bepaling dwangmaatregelen worden getroffen. Zo het de bedoeling is dergelijke bevoegdheden te verlenen, dient in het ontwerp te worden gepreciseerd om welke maatregelen het gaat.

13. Luidens artikel 14, derde lid, van het ontwerp maken de personen die belast zijn met het toezicht een verslag op dat bewijskracht (lees: bewijswaarde) heeft tot bewijs van het tegendeel.

Het Grondwettelijk Hof heeft, met betrekking tot processen-verbaal in strafzaken, erop gewezen dat het verlenen van bewijswaarde tot het tegendeel bewezen is, een uitzondering vormt op de algemene regel dat een proces-verbaal geldt als een loutere inlichting en derhalve ook op de regel van de vrije bewijslevering in strafzaken, waarbij de rechter, naar eigen overtuiging, de bewijswaarde beoordeelt van een bepaald element. Voor het verschil in behandeling dat eruit voortvloeit, dient dan ook een redelijke verantwoording te bestaan en het mag de rechten van de beklaagde niet op een onevenredige wijze beperken.[14] Het Hof heeft er met name op gewezen dat het zeer technische karakter van de regelgeving en de daarmee samenhangende moeilijkheid om de inbreuken op die regelgeving vast te stellen, van aard kunnen zijn om het niet onredelijk te maken dat aan processen-verbaal die door de aangestelde ambtenaren worden opgesteld, een bijzondere wettelijke bewijswaarde wordt toegekend.[15]

Die rechtspraak heeft, zoals opgemerkt, betrekking op het bewijs in strafzaken, maar kan ook worden doorgetrokken naar andere domeinen nu ook daar op bewijsvlak een verschil in behandeling tussen categorieën van personen ontstaat naargelang aan de betrokken vaststellingen al dan niet een bijzondere bewijswaarde wordt toegekend. Er dient derhalve te worden nagegaan of er een afdoende verantwoording bestaat voor het verlenen van een bijzondere bewijswaarde aan de genoemde verslagen, die dan het best wordt opgenomen in de memorie van toelichting. Zo die verantwoording niet kan worden gevonden, dient te worden afgezien van het verlenen van een bijzondere bewijswaarde aan de genoemde verslagen.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES Jo BAERT

[14] Zie bijvoorbeeld: GwH 6 april 2000, nr. 40/2000, B.14.1; GwH 14 februari 2001, nr. 16/2001, B.12.1; GwH 19 december 2013, nr. 178/2013, B.8.

[15] GwH 14 oktober 2010, nr. 111/2010, B.12.3.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder de organisatie: de Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw.

Hoofdstuk 2. Missie en kernopdrachten

Art. 3. De organisatie levert een bijdrage aan een sociaal rechtvaardige en duurzame samenleving die voor elke burger de grondrechten garandeert en een goede kwaliteit van leven nastreeft. Daarvoor ondersteunt ze de praktijk van actoren die, al dan niet beroepsmatig, een individueel, collectief en structureel antwoord bieden op welzijnsproblemen, sociale uitsluiting en maatschappelijke achterstelling om de levenskwaliteit te bevorderen van personen die zulke problemen hebben of die zich in een dergelijke situatie bevinden. De organisatie stimuleert de complementariteit en de synergie van die praktijken vanuit een nabije opstelling bij het werkveld. Vanuit een autonome positie verbindt ze die praktijk met onderzoek en opleiding, met organisaties en samenwerkingsverbanden, met de overheden en met de bredere samenleving.

Art. 4. De organisatie ontwikkelt haar aanbod in elk geval prioritair op het terrein van het algemeen welzijnswerk, de jeugdhulp, het maatschappelijk opbouwwerk, het straathoekwerk, de schuldhulpverlening en de ondersteuning van personen en organisaties die personen met een handicap ondersteunen buiten de jeugdhulp.

In het eerste lid wordt verstaan onder:

1° algemeen welzijnswerk: de psychosociale hulp- en dienstverlening die ter beschikking staat van alle personen van wie de welzijnskansen bedreigd of verminderd zijn door gebeurtenissen in de persoonlijke levenssfeer, door problemen ten gevolge van gebeurtenissen in een context van criminaliteit of door problemen van meervoudige kwetsbaarheid ten gevolge van een proces van sociale uitsluiting, met uitzondering van de hulp- en dienstverlening die onder de jeugdhulp valt;

2° jeugdhulp: de vraaggestuurde hulp- en zorgverlening die zich richt tot minderjarigen, of tot minderjarigen en hun ouders, hun opvoedingsverantwoordelijken of personen uit hun leefomgeving en die wordt aangeboden met toepassing van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, met inbegrip van de indicatiestelling en de jeugdhulpregie die worden verricht door de toegangspoort, vermeld in artikel 2, §1, 52°, van het voormelde decreet, en de opdrachten die worden uitgevoerd door de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het voormelde decreet;

3° maatschappelijk opbouwwerk: het op methodische en intentionele wijze met en door de bevolking bevorderen van het op het welzijn gerichte functioneren van de samenleving als zodanig door omstandigheden, structuren en relaties te scheppen die bijdragen tot een grotere participatie en integratie in het maatschappelijk leven;
4° personen met een handicap: personen met een langdurig en belangrijk participatieprobleem dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren;
5° schuldhulpverlening: de dienstverlening die wordt aangeboden met toepassing van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling;
6° straathoekwerk: op methodische en intentionele wijze contact leggen met sociaal uitgesloten mensen door in hun leefwereld te werken, gericht op de realisatie van een kwaliteitsvol bestaan en sociale grondrechten.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat de organisatie haar aanbod ook ontwikkelt op andere prioritaire terreinen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin die ze aanwijst.

Art. 5. De organisatie kan haar aanbod zowel op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap als op een bovenlokaal niveau organiseren.

Bij de organisatie van haar aanbod vertrekt de organisatie zowel van het beleid van de Vlaamse overheid als van signalen vanuit het terrein, de samenleving of de wetenschap.

De organisatie engageert zich in internationale netwerken.

Art. 6. De organisatie vervult, in samenwerking met de actoren op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, de volgende kernopdrachten:
1° opbouw en borging van kennis en expertise: de organisatie verzamelt, ontwikkelt, onderbouwt en ontsluit relevante kennis, expertise en registratiegegevens op het vlak van praktijk, beleid en onderzoek;
2° organisatie van contexten en processen die het leren bevorderen van personen en organisaties die werken op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, om hun deskundigheid te verhogen en de kwaliteit van hun hulp- en dienstverlening te verbeteren;
3° praktijk- en methodiekontwikkeling: de organisatie ondersteunt de ontwikkeling van nieuwe praktijken en methodieken, de borging en opwaardering van bestaande praktijken en methodieken en de verspreiding en de implementatie ervan. De organisatie promoot de maatschappelijke relevantie van die praktijken;
4° dienstverlening: de organisatie levert ondersteunende diensten aan personen en organisaties die werken op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid;
5° beleidsgerichte acties: de organisatie levert beleidswerk ten aanzien van overheden, organisaties en instanties. Beleidsgerichte acties zijn gebaseerd op behoeften en knelpunten in de praktijk op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid;
6° informatie en sensibilisering: de organisatie ontwikkelt en ondersteunt informerende en sensibiliserende acties, met inbegrip van preventieve acties, die gericht zijn op de brede bevolking of op een of meer specifieke doelgroepen, met specifieke aandacht voor de meest kwetsbaren, en ze draagt bij tot een genuanceerde beeldvorming over behoeften en problemen in de samenleving.

De organisatie vervult de opdrachten, vermeld in het eerste lid, uit eigen beweging of op verzoek van de actoren op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, of van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering kan de opdrachten, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3. Erkenning

Art. 7. De Vlaamse Regering erkent de organisatie voor onbepaalde duur. Ze bepaalt de erkenningsprocedure, alsook de procedure voor het intrekken van de erkenning als de organisatie niet langer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 8, of als de organisatie niet meewerkt aan het toezicht, vermeld in artikel 14.

Art. 8. Met behoud van de toepassing van artikel 3 tot en met 6 voldoet de organisatie, om erkend te worden en te blijven, aan de volgende voorwaarden:
1° opgericht zijn als een vereniging zonder winstoogmerk;
2° een intern beleid voeren over kwaliteit en de beginselen van deugdelijk bestuur toepassen;
3° geleid worden door een bestuurslichaam waarin ook het perspectief van de actoren en de gebruikers op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, aanwezig is;
4° autonoom werken ten opzichte van de actoren en de gebruikers op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid, de wetenschap, de overheid en de onderwijsinstellingen.

In het eerste lid wordt verstaan onder:
1° deugdelijk bestuur: de wijze waarop de organisatie de onderlinge samenhang waarborgt van het sturen, beheersen en toezicht houden van de organisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van de doelstellingen, alsook de open communicatie daarover en het afleggen van verantwoording tegenover belanghebbenden;
2° gebruiker: een natuurlijke persoon die al dan niet vrijwillig een beroep doet op dienst-, hulp- of zorgverlening die wordt verstrekt op de terreinen, vermeld in artikel 4, eerste en derde lid.

De Vlaamse Regering kan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in het eerste lid, 2° tot en met 4°, nader bepalen en aanvullen met inachtneming van de bepalingen van hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 4. Subsidiëring

Art. 9. Om in aanmerking te komen voor de subsidie, vermeld in artikel 10, moet de organisatie beschikken over een door de Vlaamse Regering goedgekeurd strategisch meerjarenplan voor een periode van vijf jaar, dat een opgave van de resultaatsgebieden en de te behalen resultaten bevat. Het meerjarenplan vertrekt van een omgevingsanalyse waarin een beeld wordt gegeven van de behoeften die zich aandienen in het kader van de missie en kernopdrachten van de organisatie. Vanuit die omgevingsanalyse legt de organisatie, rekening houdend met de beschikbare middelen, prioriteiten om haar missie en kernopdrachten te realiseren.

In het eerste lid wordt verstaan onder strategisch meerjarenplan: een dynamisch instrument waarin de organisatie de integrale visie en strategische planning weergeeft voor haar opdrachten.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het meerjarenplan.

Art. 10. Binnen de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse Regering aan de organisatie die ze heeft erkend, voor de duur van het meerjarenplan, vermeld in artikel 9, een jaarlijkse forfaitaire subsidie toe. De subsidie wordt verleend in het raam van een overeenkomst die tussen de organisatie en de Vlaamse Regering voor de voormelde duur wordt gesloten en waarvan het meerjarenplan deel uitmaakt. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de overeenkomst en de subsidie, met behoud van de toepassing van artikel 11 en 12.

Art. 11. De regels betreffende de aanwending van de subsidie, betreffende de verantwoording van die aanwending en betreffende de aanleg en de aanwending van reserves, die bepaald zijn ter uitvoering van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, zijn van toepassing op de subsidie, vermeld in artikel 10.

Art. 12. De Vlaamse Regering kan de subsidie verminderen, schorsen of stopzetten als de organisatie:
1° de bepalingen van dit decreet, van de uitvoeringsbesluiten ervan of van de overeenkomst, vermeld in artikel 10, eerste lid, niet naleeft;
2° niet meewerkt aan het toezicht, vermeld in artikel 14.

De Vlaamse Regering beslist tot terugvordering van de subsidie conform artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof en de regels, bepaald ter uitvoering van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Art. 13. Binnen de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering naast de subsidie, vermeld in artikel 10, aan de organisatie een subsidie verlenen om projecten uit te voeren. Ze bepaalt de nadere regels.

Een project is een bijzonder initiatief met een tijdelijk, vernieuwend en experimenteel karakter met betrekking tot een problematiek die zich voordoet op een of meer terreinen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Hoofdstuk 5. Toezicht

Art. 14. De Vlaamse Regering organiseert het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit decreet, van de uitvoeringsbesluiten ervan en van de overeenkomst, vermeld in artikel 10, door de organisatie.

De personen die met het toezicht belast zijn, hebben het recht de organisatie te bezoeken. De organisatie stelt aan die personen alle gegevens ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn. Ze staat die personen toe om ter plaatse de naleving van de bepalingen, vermeld in het eerste lid, te verifiëren en alle stappen te ondernemen die daarvoor nodig zijn.

Van hun vaststellingen maken de personen, vermeld in het tweede lid, een verslag op. Het verslag heeft bewijswaarde tot het tegenbewijs. Van het verslag wordt een afschrift gestuurd naar de organisatie.

Hoofstuk 6. Wijzigingsbepalingen

Art. 15. In artikel 2, 5°, van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk, vervangen bij het decreet van 10 juli 2008, worden de woorden "één Vlaams instituut ter bevordering en ondersteuning van het maatschappelijk opbouwwerk en" opgeheven.

Art. 16. In het opschrift van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast, vervangen bij het decreet van 10 juli 2008, worden de woorden "en tot subsidiëring van een Vlaams Centrum Schuldenlast" opgeheven.

Art. 17. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 2006, 10 juli 2008 en 21 juni 2013, wordt hoofdstuk III, dat bestaat uit artikel 10ter, opgeheven.

Art. 18. In artikel 19 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 19. Het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2002 betreffende de erkenning en subsidiëring van een steunpunt voor kennisbeheer en netwerkvorming met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan specifieke subdoelgroepen van personen met een handicap, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 14 december 2007, 7 oktober 2011, 20 juni 2014 en 29 mei 2015, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Art. 20. Conform artikel 7 erkent de Vlaamse Regering de vereniging, opgericht door de vzw Samenlevingsopbouw Vlaanderen, de vzw Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, de vzw Steunpunt Expertisenetwerken, de vzw Steunpunt Jeugdhulp en de vzw Vlaams Centrum Schuldenlast, als de organisatie op voorwaarde dat de vereniging voldoet aan de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 21. De verenigingen, vermeld in artikel 20, dragen de financiële reserves waarover ze beschikken op de datum van inwerkingtreding van dit decreet, integraal over aan de organisatie.

Art. 22. In afwijking van artikel 9 kan de Vlaamse Regering bepalen dat de organisatie tot en met het jaar 2020 wordt gesubsidieerd op basis van een door de Vlaamse Regering goedgekeurd plan dat is opgesteld voor een periode die korter is dan vijf jaar. Ze kan de nadere regels voor dat plan bepalen.

Art. 23. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel, 2 december 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN